

SPRAWOZDANIE FINANSOWE MEYRA GROUP S.A.

ZA ROK OBROTOWY ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2018 ROKU

Spis treści

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	3
SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	4
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	5
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM.....	6
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	7
ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE.....	8
1. Informacje ogólne.....	8
2. Skład Zarządu.....	8
3. Skład Rady Nadzorczej	8
4. Informacje o Grupie Kapitałowej Meyra Group.....	9
5. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego do publikacji	10
6. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	10
7. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach.....	11
8. Zasady rachunkowości	12
9. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości.....	27
10. Standardy oraz interpretacje opublikowane, ale jeszcze nieprzyjęte do stosowania	30
11. Dokonane ze skutkiem od pierwszego dnia roku obrotowego zmiany zasad (polityki) rachunkowości	32
12. Segmenty operacyjne	32
13. Wartości niematerialne	32
14. Rzeczowe aktywa trwałe	33
15. Inwestycje.....	35
16. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	36
17. Wartość godziwa aktywów finansowych	36
18. Pozostałe aktywa niefinansowe.....	37
19. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	37
20. Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych.....	38
21. Kapitał podstawowy oraz pozostałe kapitały.....	38
22. Zarządzanie kapitałem	39
23. Zasady zarządzania ryzykiem finansowym.....	39
24. Zysk (strata) na akcję	42
25. Rezerwy	42
26. Dłużne papiery wartościowe	44
27. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	44
28. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	45
29. Zobowiązania z tytułu leasingu.....	46
30. Wartość godziwa zobowiązań finansowych.....	46
31. Przychody ze sprzedaży	47
32. Pozostałe przychody i koszty operacyjne.....	47
33. Przychody i koszty finansowe	48
34. Podatek dochodowy	48
35. Zobowiązania warunkowe	50
36. Struktura zatrudnienia	50
37. Transakcje z jednostkami powiązanymi.....	50
38. Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego.....	52
39. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe	52
40. Informacje o istotnych zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym	52

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Nota	2018	2017
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	31	4 612 488	3 996 689
Koszty działalności operacyjnej		4 942 594	4 472 094
Amortyzacja		143 364	119 139
Zużycie materiałów i energii		158 940	168 799
Usługi obce		2 401 885	2 226 213
Podatki i opłaty		13 294	30 533
Wynagrodzenia		1 279 382	1 119 494
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia		243 898	198 832
Pozostałe koszty rodzajowe		680 091	612 289
Zmiana stanu produktów		21 740	-3 205
Zysk/strata brutto ze sprzedaży		-330 106	-475 405
Pozostałe przychody operacyjne	32	18 389	65 264
Pozostałe koszty operacyjne	32	135 716	128 918
Zysk/strata z działalności operacyjnej		-447 433	-539 059
Przychody finansowe	33	7 680 996	5 798 708
Koszty finansowe	33	5 824 116	9 784 167
Zysk/strata przed opodatkowaniem		1 409 447	-4 524 518
Podatek dochodowy	34	793 898	524 816
Zysk/strata z działalności kontynuowanej		615 549	-5 049 334
Działalność zaniechana			
Zysk/strata z działalności zaniechanej		-	-
Zysk netto ogółem			
Zysk/strata netto		615 549	-5 049 334

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	2018	2017
Zysk/strata netto		615 549	-5 049 334
Inne całkowite dochody netto podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/straty w kolejnych okresach sprawozdawczych		-	-
Inne całkowite dochody netto niepodlegające przeklasyfikowaniu do zysku/straty w kolejnych okresach sprawozdawczych		-	-
Inne dochody całkowite netto		-	-
Całkowite dochody ogółem		615 549	-5 049 334

Zysk (strata) na akcję z działalności kontynuowanej:

Zwykły	24	0,23	-1,88
Rozwodniony	24	0,23	-1,88

Zysk (strata) na akcję z działalności kontynuowanej i zaniechanej:

Zwykły	24	0,23	-1,88
Rozwodniony	24	0,23	-1,88

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

AKTYWA

	Nota	2018-12-31	2017-12-31
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	14	295 241	397 090
Wartości niematerialne	13	78 847	87 276
Inwestycje długoterminowe	15	108 641 954	104 362 411
Aktywa trwałe		109 016 042	104 846 777
Aktywa obrotowe			
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	16	2 266 229	991 176
Należności z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych		47 221	-
Inwestycje krótkoterminowe	15	703 395	15 875
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	19	10 878	11 567
Pozostałe aktywa niefinansowe	18	29 288	51 028
Aktywa obrotowe		3 057 011	1 069 646
Aktywa razem		112 073 053	105 916 423

PASYWA

	Nota	2018-12-31	2017-12-31
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	21	2 684 775	2 684 775
Kapitał zapasowy	21	61 050 629	61 050 629
Zyski zatrzymane/niepokryte straty	21	-8 617 282	-9 232 831
Kapitał własny ogółem		55 118 122	54 502 573
Zobowiązania długoterminowe			
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	34	1 318 714	524 816
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	25	7 489	12 161
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	26	43 803 456	43 574 333
Inne zobowiązania finansowe	29	-	54 907
Zobowiązania długoterminowe razem		45 129 659	44 166 217
Zobowiązania krótkoterminowe			
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	25	41 198	28 025
Pozostałe rezerwy	25	39 200	46 000
Kredyty i pożyczki	27	9 098 286	5 061 131
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	26	942 676	1 028 594
Inne zobowiązania finansowe	29	54 521	29 642
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	28	1 207 303	824 498
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń		358 207	159 797
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń		77 459	65 148
Inne zobowiązania		6 422	4 798
Zobowiązania krótkoterminowe razem		11 825 272	7 247 633
Zobowiązania razem		56 954 931	51 413 850
Pasywa razem		112 073 053	105 916 423

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane/ niepokryte straty	Kapitał własny ogółem
Stan na 01-01-2017	1 789 617	50 990 812	-4 183 497	48 596 932
Zysk/strata netto za okres	-	-	-5 049 334	-5 049 334
Całkowity dochód za rok	-	-	-5 049 334	-5 049 334
Podwyższenie kapitału	895 158	10 059 817	-	10 954 975
Stan na 31-12-2017	2 684 775	61 050 629	-9 232 831	54 502 573
Stan na 01-01-2018	2 684 775	61 050 629	-9 232 831	54 502 573
Zysk/strata netto za okres	-	-	615 549	615 549
Całkowity dochód za rok	-	-	615 549	615 549
Stan na 31-12-2018	2 684 775	61 050 629	-8 617 282	55 118 122

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	2018	2017
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk (strata) brutto		1 409 447	-4 524 518
Korekty		-2 571 479	3 101 258
Amortyzacja		143 364	119 139
(Zyski) / straty z tytułu różnic kursowych		-904 438	1 549 438
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		-1 292 319	-292 508
(Zysk) / strata z działalności inwestycyjnej		-13 008	1 935 164
(Zwiększenie) / zmniejszenie salda należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	20	-1 352 854	-329 886
(Zwiększenie) / zmniejszenie pozostałych aktywów		21 740	-3 206
Zwiększenie / (zmniejszenie) zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań	20	824 335	112 523
Zwiększenie / (zmniejszenie) rezerw	20	1 701	10 594
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		-1 162 032	-1 423 260
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy ze sprzedaży wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		13 008	-
Spłata udzielonych pożyczek		1 716 480	-
Dywidendy i udziały w zyskach		3 298 449	1 113 070
Wpływy z tytułu odsetek		-	60 430
Wydatki na zakup wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		-33 085	-178 445
Nabycie aktywów finansowych		-	-5 142 120
Udzielone pożyczki		-2 182 800	-10 391 625
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		2 812 052	-14 538 690
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy netto z tytułu emisji akcji		-	9 068 504
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek		3 496 517	5 520 256
Wykup dłużnych papierów wartościowych		-	-7 000 000
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		-30 028	-17 474
Odsetki		-5 117 198	-5 440 871
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		-1 650 709	2 130 415
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		-689	-13 831 535
Środki pieniężne na początek okresu		11 567	13 843 102
Środki pieniężne na koniec okresu		10 878	11 567

ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Spółka Meyra Group S.A. („Spółka”) została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 22.12.1997 Rep. 5513/97. Spółka wpisana jest do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XX Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000048169. Spółce nadano numer identyfikacyjny REGON 471684025 oraz NIP 7272308750. Siedziba Spółki mieści się przy ulicy Andrzeja Struga 20, 90-513 Łódź.

Spółka Meyra Group S.A. wchodzi w skład Grupy Kapitałowej Meyra Group („Grupa”) i jest w niej podmiotem dominującym. Grupa składa się z jednostki dominującej i jej spółek zależnych. Skład Grupy Kapitałowej oraz zakres działalności poszczególnych spółek przedstawiony został w nocie nr 4.

Rokiem obrotowym dla Spółki jest rok kalendarzowy. Niniejsze sprawozdanie finansowe obejmuje rok zakończony 31 grudnia 2018r. oraz zawiera dane porównywalne za rok zakończony 31 grudnia 2017r.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Podmiotem bezpośrednio dominującym spółki Meyra Group S.A. jest spółka Coöperatief Avallon MBO U.A.

2. Skład Zarządu

Skład Zarządu Spółki na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania przedstawiał się następująco:

<i>Pan Mariusz Smela</i>	–	<i>Prezes Zarządu</i>
<i>Pan Michał Perner</i>	–	<i>Wiceprezes Zarządu</i>
<i>Pan Paweł Robak</i>	–	<i>Członek Zarządu</i>
<i>Pan Tadeusz Baczyński</i>	–	<i>Członek Zarządu</i>

W okresie sprawozdawczym oraz od dnia bilansowego do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie miały miejsca zmiany w składzie Zarządu Meyra Group S.A.

3. Skład Rady Nadzorczej

W okresie sprawozdawczym skład Rady Nadzorczej przedstawiał się następująco:

<i>Pan Robert Więclawski</i>	
<i>Pan Tomasz Stamirowski</i>	
<i>Pani Barbara Perner</i>	
<i>Pan Piotr Miller</i>	
<i>Pan Ulrich Bolze</i>	
<i>Pan Mariusz Stępień</i>	– do 14 grudnia 2018r.
<i>Pani Donata Baczyńska</i>	– od 14 grudnia 2018r.

Od dnia bilansowego do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie miały miejsca zmiany w składzie Rady Nadzorczej Meyra Group S.A.

4. Informacje o Grupie Kapitałowej Meyra Group

Meyra Group S.A. jest podmiotem dominującym w Grupie Kapitałowej. Zgodnie z PKD prowadzi działalność firm centralnych, działalność holdingów finansowych, działalność rachunkowo-księgową, doradztwo podatkowe. Spółka prowadzi działalność głównie na rzecz podmiotów zależnych. Jest podmiotem zarządzającym w Grupie, ustala kierunki działań jednostek podległych.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Meyra Group S.A. posiadała bezpośrednio lub pośrednio udziały w niżej wymienionych podmiotach gospodarczych:

Nazwa spółki zależnej	Siedziba	Udział w kapitale zakładowym	Udział w prawach głosu
MDH Sp. z o.o.	Ul. Tymienieckiego 22/24 90-349 Łódź	100%	100%
Life+ Sp. z o.o.	Ul. Wesoła 37a/5 25-363 Kielce	97%	97%
Nasze Zdrowie GL + Sp. z o.o.	Ul. Grunwaldzka 165 A 60-322 Poznań	97%	97%
Life Care GL+ Sp. z o.o.	Ul. Sienkiewicza 36 38-300 Gorlice	95%	95%
MTB Poland Sp. z o.o.	Ul. Hanki Ordonówny 1 93-233 Łódź	100%	100%
Rehab ZRT	Szentendre ut 3 Kalaszi ut 3 2000 Węgry	100%	100%
Meyra GmbH	Meyra-Ring 2 32689 Kalletal-Kalldorf Niemcy	100%	100%
QMED Germany GmbH	Meyra-Ring 2 32689 Kalletal-Kalldorf Niemcy	100%	100%
Meyra-Ortopedia Kft.	Megyeri út 205. fsz. 43 1044 Budapest Węgry	100%	100%
Meyra Denmark ApS	Støberivej 1 3660 Stenløse Dania	90%	90%
Meyra ČR s.r.o.	Hrusická 2538 141 00 Praha 4 Czechy	100%	100%
OOO Meyra RU	111394, Moscow, 29 Martenovskaya St Rosja	100%	100%
Richter R.M.S. GmbH	Weiherer Str. 25 D-95448 Bayreuth Niemcy	26,75%	53,50%

W trakcie okresu sprawozdawczego nie nastąpiły zmiany w składzie Grupy Kapitałowej Meyra Group.

Spółki Grupy prowadzą działalność gospodarczą w branży medycznej. Szczegółowy zakres działalności poszczególnych podmiotów wchodzących w skład Grupy przedstawia tabela poniżej.

Nazwa spółki	Zakres działalności
MDH Sp. z o.o.	Producent i dystrybutor sprzętu rehabilitacyjnego oraz ortopedycznego.
Life+ Sp. z o.o.	Sprzedaż detaliczna produktów medycznych poprzez sieć sklepów na terenie Polski.
Nasze Zdrowie GL+ Sp. z o.o.	Sprzedaż detaliczna produktów medycznych poprzez sieć sklepów na terenie Polski.
Life Care GL+ Sp. z o.o.	Sprzedaż detaliczna produktów medycznych poprzez sieć sklepów na terenie Polski.
MTB Poland Sp. z o.o.	Producent aktywnych wózków inwalidzkich.
Rehab ZRT	Sprzedaż detaliczna i hurtowa wyrobów medycznych na terenie Węgier.
Meyra GmbH	Producent wózków inwalidzkich oraz sprzętu rehabilitacyjnego.
QMED Germany GmbH	Spółka dystrybuująca produkty ortopedyczne marki Qmed w Niemczech i Austrii.
Meyra-Ortopedia Kft.	Spółka dystrybucyjna, która oferuje produkty Meyra Group klientom na terenie Węgier.
Meyra Denmark ApS	Spółka dystrybucyjna, która oferuje produkty Meyra Group klientom na terenie Danii.
Meyra ČR s.r.o.	Spółka dystrybucyjna, która oferuje produkty Meyra Group klientom na terenie Czech.
OOO Meyra RU	Spółka dystrybucyjna, która oferuje produkty Meyra Group klientom na terenie Rosji.
Richter R.M.S. GmbH	Producent zaawansowanych technologicznie wózków inwalidzkich.

5. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego do publikacji

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji oraz podpisane przez Zarząd Spółki w dniu 15 maja 2019r.

6. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej przygotowane na dzień 31 grudnia 2018r. wykazuje nadwyżkę zobowiązań krótkoterminowych nad aktywami obrotowymi w kwocie 8 768 261 PLN, natomiast rachunek zysków i strat za rok obrotowy 2018 wykazuje zysk netto w wysokości 615 549 PLN. Meyra Group S.A. prowadzi działalność holdingową i w przypadku wystąpienia takiej konieczności będzie pozyskiwać dodatkowe finansowanie od spółek zależnych, podobnie jak w latach poprzednich, poprzez m.in. politykę wypłat dywidend oraz pożyczki wewnątrzgrupowe. Biorąc pod uwagę dostępne źródła finansowania, sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości i nie zawiera korekt, które mogłyby okazać się konieczne, gdyby takie założenie było nieuprawnione.

Oświadczenie o zgodności

Prezentowane jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki za 2018r. oraz za analogiczny okres roku ubiegłego zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) w zakresie zatwierdzonym przez Unię Europejską.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Spółkę działalność, w zakresie stosowanych przez Spółkę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE. MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych

Walutą funkcjonalną Spółki oraz walutą prezentacji niniejszego sprawozdania finansowego jest polski złoty (PLN). Wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w zaokrągleniu do pełnych PLN.

7. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Profesjonalny osąd

Sporządzenie sprawozdania finansowego Spółki wymaga od Zarządu Spółki osądów, szacunków oraz założeń, które mają wpływ na prezentowane przychody, koszty, aktywa i zobowiązania i powiązane z nimi noty oraz ujawnienia dotyczące zobowiązań warunkowych. Niepewność co do tych założeń i szacunków może spowodować istotne korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w przyszłości.

Zarząd kierując się subiektywną oceną określa i stosuje polityki rachunkowości, które zapewnią, iż sprawozdanie finansowe będzie zawierać właściwe i wiarygodne informacje oraz będzie:

1. prawidłowo, jasno i rzetelnie przedstawiać sytuację majątkową i finansową Spółki, wyniki jej działalności i przepływy pieniężne,
2. odzwierciedlać treść ekonomiczną transakcji,
3. obiektywne,
4. sporządzone zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny,
5. kompletne we wszystkich istotnych aspektach.

Niepewność szacunków i założeń

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym. Spółka przyjęła założenia i szacunki na temat przyszłości na podstawie wiedzy posiadanej podczas sporządzania sprawozdania finansowego. Występujące założenia i szacunki mogą ulec zmianie na skutek wydarzeń w przyszłości wynikających ze zmian rynkowych lub zmian nie będących pod kontrolą Spółki. Takie zmiany są odzwierciedlane w szacunkach lub założeniach w chwili wystąpienia.

Kategoria	Rodzaj ujawnionej informacji
Stawki amortyzacyjne	Wysokość stawek oraz odpisów amortyzacyjnych jest ustalana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub aktywów niematerialnych oraz szacunków dotyczących wartości rezydualnej środków trwałych. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności oraz wartości rezydualnej na podstawie bieżących szacunków.
Odpisy aktualizujące wartość inwestycji krótko i długoterminowych	Zarząd po przeprowadzeniu testu na trwałą utratę wartości posiadanych udziałów i pożyczek w spółkach powiązanych nie stwierdził konieczności objęcia odpisem aktualizującym. Test na utratę wartości został przeprowadzony metodą DCF. Wartość posiadanych udziałów została zaprezentowana w notce 15.
Odpisy aktualizujące należności	Na dzień bilansowy Spółka ocenia czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składników należności lub grupy należności. Jeżeli wartość możliwa do odzyskania składnika aktywów jest niższa od jego wartości bilansowej jednostka dokonuje odpisu aktualizującego. Szczegółowe informacje dotyczące odpisów aktualizujących należności zaprezentowano w notce 16 niniejszego sprawozdania finansowego.
Rezerwa na świadczenia pracownicze	Rezerwy na świadczenia pracownicze zostały oszacowane na podstawie metod aktuarialnych. W roku obrotowym zakończonym dnia 31 grudnia 2018 oraz w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 nie wystąpiły istotne zmiany założeń/szacunków, które mogłyby mieć wpływ na wynik finansowy i inne całkowite dochody Spółki w przywołanych okresach. W odniesieniu do wartości rezerwy zmiany stóp procentowych w prezentowanym okresie nie miały istotnego wpływu na ich wysokość. Szacunek rezerw jest wykonywany przez Spółkę we własnym zakresie z zachowaniem zasad aktuarialnych stosowanych przez podmioty zewnętrzne świadczące tego typu wyceny. Charakterystykę rezerw zawiera nota 25.

Wycena bilansowa wyemitowanych obligacji	Spółka dokonuje wyceny bilansowej wyemitowanych obligacji metodą zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku z zobowiązaniem. Charakterystyka obligacji została zaprezentowana w nocie 26.
Aktywo i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione. Zarząd Spółki po przeanalizowaniu różnic przejściowych pomiędzy księgową i podatkową wartością aktywów i pasywów Spółki zdecydował się na utworzenie aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego. Ponieważ na chwilę obecną brak jest perspektyw na wykorzystanie utworzonego aktywa podatku odroczonego z tytułu strat podatkowych, Zarząd postanowił dokonać jego odpisu. Szczegóły tego szacunku zaprezentowane są w nocie 34.

8. Zasady rachunkowości

Prezentacja sprawozdań finansowych

Sprawozdanie finansowe prezentowane jest zgodnie z MSR 1. Rachunek zysków i strat prezentowany jest w wariantcie porównawczym, natomiast sprawozdanie z przepływów pieniężnych sporządzane jest metodą pośrednią.

Wycena do wartości godziwej

Spółka wycenia instrumenty finansowe takie jak instrumenty pochodne oraz aktywa niefinansowe w wartości godziwej na każdy dzień bilansowy.

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania, lub
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Spółki.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Spółka stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym, są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań.

Poziom 2 – Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości, jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny.

Poziom 3 – Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości, jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Spółka ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując się istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość.

Transakcje w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji (kurs spot).

Na dzień bilansowy pozycje pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu zamknięcia obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego tj. średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Niepieniężne pozycje bilansowe ujmowane według kosztu historycznego, wyrażonego w walucie obcej, są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji.

Niepieniężne pozycje bilansowe ewidencjonowane według wartości godziwej, wyrażonej w walucie obcej, wyceniane są według kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej tj. średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Różnice kursowe powstałe z rozliczenia transakcji lub przeliczenia pozycji pieniężnych innych niż instrumenty pochodne, ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów lub kosztów finansowych w kwocie netto, za wyjątkiem różnic kursowych kapitalizowanych w wartości aktywów w przypadkach określonych zasadami rachunkowości.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu	2018-12-31	2017-12-31
Kurs wymiany EUR / PLN	4,3000	4,1709
Kurs wymiany USD / PLN	3,7597	3,4813

Średnie ważone kursy wymiany za poszczególne okresy obrotowe kształtowały się następująco:

Kurs średni w okresie	2018	2017
Kurs wymiany EUR / PLN	4,2669	4,2447
Kurs wymiany USD / PLN	3,6227	3,7439

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego

składnika aktywów. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości, która koryguje koszty odsetek.

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają warunki rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Spółka ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest określony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane testowi na utratę wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od następnego roku obrotowego.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do wartości niematerialnych Spółki przedstawia się następująco:

	Oprogramowanie komputerowe
Okresy użytkowania	2-5 lat
Wykorzystana metoda amortyzacji	metoda liniowa
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	nabyte
Test na utratę wartości	coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w zysku lub stracie w momencie ich usunięcia z bilansu.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe początkowo ujmowane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Cenę nabycia zwiększają wszystkie koszty związane bezpośrednio z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do użytkowania.

Po początkowym ujęciu rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Rzeczowe

aktywa trwałe w trakcie wytwarzania nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy lub montażu i przekazania środka trwałego do używania.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów. Rozpoczęcie amortyzacji następuje w miesiącu następnym po miesiącu przyjęcia do użytkowania. Ekonomiczne okresy użyteczności oraz metody amortyzacji są weryfikowane raz w roku, powodując ewentualną korektę odpisów amortyzacyjnych w kolejnych latach. Środki trwałe są dzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, dla których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych przeglądów oraz istotne części zamienne i wyposażenie, jeżeli będą wykorzystywane przez okres dłuższy niż rok. Bieżące koszty utrzymania poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Grunty wyceniane są w cenie nabycia. Wartość gruntów nie podlega amortyzacji, ze względu na nieokreślony okres użytkowania.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży, likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych środków trwałych i są ujmowane w rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych.

Podstawą do określenia stopy procentowej amortyzacji środków trwałych w Spółce jest użyteczność ekonomiczna danego składnika majątku trwałego, przy czym środki trwałe, których cena nabycia nie przekracza kwoty 10 000 PLN mogą być amortyzowane jednorazowo.

Poszczególne grupy środków trwałych są amortyzowane następująco:

- a) grunty – nie podlegają amortyzacji;
- b) budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej – 2,50% rocznie;
- c) urządzenia techniczne i maszyny – od 10% do 30% rocznie;
- d) środki transportu – 20% rocznie;
- e) inne środki trwałe – od 14% do 20% rocznie.

Aktywa w leasingu

Umowy leasingu finansowego, na mocy których następuje przeniesienie na Spółkę zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w aktywach oraz zobowiązaniach na dzień rozpoczęcia okresu leasingu. Wartość aktywów oraz zobowiązań określana jest na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Minimalne opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane w kosztach okresu, w którym je poniesiono.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane według takich samych zasad jak stosowane do własnych aktywów Spółki. W sytuacji jednak, gdy brak jest wystarczającej pewności, że Spółka uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, wówczas dany składnik jest amortyzowany przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach

Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wykazywane są według kosztu historycznego po uwzględnieniu odpisów z tytułu utraty wartości.

Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które są w większości niezależne od generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w kosztach działalności operacyjnej.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od momentu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po uwzględnieniu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmują się niezwłocznie jako przychód. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

Aktywa finansowe

Polityka rachunkowości stosowana od 1 stycznia 2018 roku (MSSF 9)

Spółka klasyfikuje aktywa finansowe do następujących kategorii:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Klasyfikacji dokonuje się na moment początkowego ujęcia aktywów i jest ona uzależniona od przyjętego przez Spółkę modelu zarządzania aktywami finansowymi oraz warunków umownych przepływów pieniężnych („test SPPI”) dla danego składnika aktywów finansowych. Spółka dokonuje oceny modelu zarządzania dłużnymi aktywami finansowymi (w tym należnościami handlowymi) według trzech możliwych kryteriów:

- utrzymywane w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych,

- utrzymywane w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych i sprzedaży,
- model inny niż powyższe (efektywnie oznaczający aktywa w celu zbycia).

Wycena na moment początkowego ujęcia

Na moment początkowego ujęcia, Spółka wycenia składnik aktywów finansowych według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu składnika aktywów finansowych (w przypadku składnika aktywów finansowych, który nie jest wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy). Koszty transakcji dotyczących aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy są ujmowane w wyniku finansowym.

Rozpoczęcie i zaprzestanie ujmowania

Aktywa finansowe ujmuje się gdy Spółka staje się stroną postanowień umownych instrumentu. Aktywa finansowe wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z aktywów finansowych wygasły lub zostały przeniesione, a Spółka dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Wycena po początkowym ujęciu:

a) Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Instrumenty dłużne utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów, które obejmują wyłącznie spłaty kapitału i odsetek (ang. solely payment of principal and interest – „SPPI”), są wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Przychody z tytułu odsetek oblicza się metodą efektywnej stopy procentowej i wykazuje w pozycji „przychody z tytułu odsetek” w wyniku finansowym. Odpisy z tytułu utraty wartości ujmuje się zgodnie z zasadą opisaną w punkcie „Utrata wartości aktywów finansowych”.

W szczególności do tej kategorii Spółka klasyfikuje:

- należności handlowe,
- pożyczki, które spełniają test klasyfikacyjny SPPI i które zgodnie z modelem biznesowym są wykazywane jako „utrzymywane w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych”,
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty,
- lokaty, depozyty zabezpieczające, należności inwestycyjne i inne należności.

Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia kończącego okres sprawozdawczy.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

b) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Instrumenty dłużne, z których przepływy stanowią wyłącznie płatności kapitału i odsetek, a które są utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów pieniężnych i w celu sprzedaży, wyceniane są według wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Zmiany wartości bilansowej są ujmowane przez inne całkowite dochody, za wyjątkiem zysków i strat z tytułu utraty wartości, przychodów z tytułu odsetek oraz różnic kursowych, które ujmuje się w wyniku finansowym.

W przypadku zaprzestania ujmowania składnika aktywów finansowych łączny zysk lub stratę poprzednio ujęte w innych całkowitych dochodach przenosi się z kapitału własnego do wyniku finansowego i ujmuje jako pozostałe zyski/straty. Przychody z tytułu odsetek od takich aktywów finansowych wylicza się metodą efektywnej stopy procentowej i ujmuje w pozycji „przychody z tytułu odsetek” w wyniku finansowym. Odpisy

z tytułu utraty wartości ujmuje się zgodnie z zasadą opisaną w punkcie „Utrata wartości aktywów finansowych”.

Na dzień 31 grudnia 2018r. i 31 grudnia 2017r. Spółka nie posiadała aktywów finansowych zaklasyfikowanych do tej kategorii.

c) Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa, które nie spełniają kryteriów wyceny według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy. W szczególności Spółka zalicza do tej kategorii pożyczki, które nie spełniają testu SSPI (tj. przepływy z tych pożyczek nie stanowią wyłącznie płatności kapitału i odsetek).

Zysk lub stratę z wyceny inwestycji dłużnych do wartości godziwej ujmuje się w wyniku finansowym i prezentuje w pozycji „Zyski/straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów finansowych” w okresie w którym wystąpiły. Zyski/straty z wyceny do wartości godziwej zawierają wynikające z umowy otrzymane odsetki od instrumentów finansowych zaliczonych do tej kategorii.

Na dzień 31 grudnia 2018r. i 31 grudnia 2017r. Spółka nie posiadała aktywów finansowych zaklasyfikowanych do tej kategorii.

Polityka rachunkowości stosowana do 31 grudnia 2017 roku (MSR 39)

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Spółka zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu, lub
- został zgodnie z MSR 39 wyznaczony do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:

- nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
- częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
- instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży.

Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat jako przychody (korzystne zmiany netto wartości godziwej) lub koszty (niekorzystne zmiany netto wartości godziwej) finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy instrument byłby najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu pochodnego byłoby zabronione. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu wyznaczone do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione:

- taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność w zakresie ujmowania lub wyceny (niedopasowanie księgowe); lub
- aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub
- aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Po początkowym ich ujęciu w wartości godziwej, powiększonej o bezpośrednie koszty transakcji, są one wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu efektywnej stopy procentowej.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób) a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczony ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Spółka traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy. Zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

Utrata wartości aktywów finansowych

Polityka rachunkowości stosowana od 1 stycznia 2018 roku (MSSF 9)

Spółka na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy dokonuje oceny oczekiwanych strat kredytowych (ang. expected credit losses - „ECL”) związanych z instrumentami dłużnymi wycenianymi według zamortyzowanego kosztu i w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, niezależnie od wystąpienia przesłanek utraty wartości.

Spółka stosuje następujące modele wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości:

- model ogólny (podstawowy),
- model uproszczony.

W odniesieniu do krótkoterminowych należności handlowych, które nie mają znaczącego elementu finansowania, Spółka stosuje podejście uproszczone i wycenia odpisy z tytułu utraty wartości w wysokości strat kredytowych oczekiwanych w całym okresie życia należności od momentu jej początkowego ujęcia. Spółka stosuje matrycę odpisów, w której odpisy oblicza się dla należności handlowych zaliczonych do różnych przedziałów wiekowych lub okresów przeterminowania.

Na potrzeby ustalenia oczekiwanych strat kredytowych należności grupuje się na podstawie podobieństwa charakterystyki ryzyka kredytowego. W celu określenia ogólnego współczynnika niewypełnienia zobowiązania przeprowadza się analizę nieściągalności za ostatnie 3 lata. Współczynniki niewypełnienia zobowiązania oblicza się dla następujących przedziałów:

- do 30 dni,
- od 31 do 90 dni,
- od 91 do 180 dni,
- od 181 do 270 dni,
- od 271 do 365 dni,
- powyżej 365 dni.

W celu określenia współczynnika niewypełnienia zobowiązania dla danego przedziału wiekowania, saldo należności spisanych porównuje się z saldem należności niespłaconych. W kalkulacji uwzględnia się wpływ czynników przyszłych na kwotę strat kredytowych.

Odpis z tytułu utraty wartości oblicza się uwzględniając współczynniki niewypełnienia zobowiązania skorygowane o wpływ czynników przyszłych oraz wysokość salda należności niespłaconych na dzień bilansowy dla każdego przedziału analizy wiekowej.

Należności wewnątrzgrupowe mają niższe ryzyko kredytowe niż należności od stron trzecich ze względu na istniejące powiązanie i istnienie kontroli. W przypadku trudności finansowych Grupa zwykle wspiera swoją spółkę zależną, w związku z czym słabe wyniki finansowe i sytuacja finansowa powiązanego podmiotu niekoniecznie muszą oznaczać zwiększone ryzyko kredytowe. W takim przypadku Spółka opiera szacunek utraty wartości na analizie indywidualnej. Gdy ilość pozycji jest znacząca, mogą one tworzyć oddzielny portfel należności wewnątrzgrupowych.

Spółka stosuje trzystopniowy model utraty wartości dla aktywów finansowych innych niż należności handlowe:

- Stopień 1 – salda, dla których ryzyko kredytowe nie wzrosło znacząco od początkowego ujęcia. Oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypełnienia zobowiązania w ciągu 12 miesięcy (tj. całkowita oczekiwana strata kredytowa pomnożona jest przez prawdopodobieństwo, że strata wystąpi w ciągu następnych 12 miesięcy).
- Stopień 2 – obejmuje salda, dla których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od początkowego ujęcia, ale brak jest obiektywnych przesłanek utraty wartości; oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypełnienia zobowiązania przez cały umowny okres życia danego aktywa.
- Stopień 3 – obejmuje salda z obiektywną przesłanką utraty wartości.

Należności handlowe zaliczane są do Stopnia 2 lub Stopnia 3:

- Stopień 2 – obejmuje należności handlowe, do których zastosowano podejście uproszczone do oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia należności, za wyjątkiem należności handlowych zaliczonych do Stopnia 3.
- Stopień 3 – obejmuje należności handlowe przeterminowane o ponad 365 dni lub zidentyfikowane indywidualnie jako nieobsługiwane.

W zakresie w jakim zgodnie z podejściem ogólnym konieczna jest ocena czy nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego, Spółka uwzględnia następujące przesłanki przy dokonaniu tej oceny:

- przeterminowanie co najmniej 30 dni;
- nastąpiły zmiany legislacyjne, technologiczne lub makroekonomiczne, które mają znaczący negatywny wpływ na dłużnika;
- pojawiły się informacje o znaczącym niekorzystnym zdarzeniu dotyczącym pożyczki lub innej pożyczki tego samego dłużnika od innego pożyczkodawcy (np. wypowiedzenie umowy pożyczki, naruszenie jej warunków czy renegocjacja warunków ze względu na trudności finansowe);
- dłużnik stracił znaczącego klienta lub dostawcę albo doświadczył innych niekorzystnych zmian na swoim rynku.

Aktywa finansowe są spisywane, w całości lub w części, kiedy Spółka wyczerpie praktycznie wszystkie działania w zakresie ściągnięcia i uzna, że nie można już racjonalnie oczekiwać odzyskania należności. Zazwyczaj następuje to, gdy składnik aktywów jest przeterminowany co najmniej 365 dni.

Polityka rachunkowości stosowana do 31 grudnia 2017 roku (MSR 39)

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez zastosowanie rachunku odpisów aktualizujących. Kwotę straty ujmuje się w zysku lub stracie.

Spółka ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Spółka włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie.

Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej

stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych. Taki odpis nie ulega odwróceniu w późniejszych okresach.

Pozostałe aktywa niefinansowe

Spółka wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Pozostałe aktywa niefinansowe” opłacone z góry koszty dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych, w tym przede wszystkim czynsze najmu, ubezpieczeń majątkowych.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują gotówkę w kasie i na rachunkach bankowych, depozyty płatne na żądanie oraz krótkoterminowe inwestycje o dużej płynności (do 3 miesięcy), łatwo wymienialne na gotówkę, dla których ryzyko zmiany wartości jest nieznaczne.

Kapitał własny

Kapitał zakładowy jest ujmowany w wysokości określonej w statucie i wpisanej w Krajowym Rejestrze Sądowym. Kapitały zapasowe powstają z nadwyżki ceny emisyjnej akcji ponad wartość nominalną oraz w wyniku przesunięcia wypracowanych zysków w latach ubiegłych uchwałami Walnego Zgromadzenia.

Zobowiązania finansowe

Polityka rachunkowości stosowana od 1 stycznia 2018 roku (MSSF 9)

Zobowiązania finansowe są początkowo ujmowane w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcyjne, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem instrumentów pochodnych wycenianych w wartości godziwej.

Spółka jako zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie klasyfikuje przede wszystkim kredyty i pożyczki, zobowiązania handlowe, zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych oraz pozostałe zobowiązania.

W przypadku modyfikacji warunków umownych zobowiązania finansowego, która nie powoduje zaprzestania ujmowania istniejącego zobowiązania, zysk lub stratę ujmuje się niezwłocznie w wyniku finansowym. Zysk lub stratę oblicza się jako różnicę pomiędzy wartością bieżącą zmodyfikowanych i oryginalnych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych z zastosowaniem oryginalnej efektywnej stopy procentowej zobowiązania.

Polityka rachunkowości stosowana do 31 grudnia 2017 roku (MSR 39)

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione:

- taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub
- zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub

- zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w zysku lub stracie jako koszty lub przychody finansowe.

Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Spółka wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygaśło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygaśł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstające z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w zysku lub stracie.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług i z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Rezerwy, zobowiązania i aktywa warunkowe

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Termin poniesienia oraz kwota wymagająca uregulowania może być niepewna.

Rezerwy tworzy się m.in. na następujące tytuły:

- udzielone gwarancje obsługi posprzedażowej produktów i wykonanych usług,
- toczące się postępowania sądowe oraz sprawy sporne,
- restrukturyzacja, tylko jeżeli na podstawie odrębnych przepisów Spółka jest zobowiązana do jej przeprowadzenia lub zawarto w tej sprawie wiążące umowy.

Nie tworzy się rezerw na przyszłe straty operacyjne.

Rezerwy ujmuje się w wartości szacowanych nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku, na podstawie najbardziej wiarygodnych dowodów dostępnych na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego, w tym dotyczących ryzyka oraz stopnia niepewności. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszt finansowy. Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wówczas, gdy istnieje wystarczająca pewność, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Jednakże wartość tego aktywa nie może przewyższyć kwoty rezerwy.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Wartość zobowiązań z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych ustala się bez dyskonta i wykazuje w bilansie w kwocie wymaganej zapłaty.

Rezerwy na niewykorzystane urlopy

Spółka tworzy rezerwę na koszty kumulowanych płatnych nieobecności, które będzie musiała ponieść w wyniku niewykorzystanego przez pracowników uprawnienia, a które to uprawnienie narosło na dzień bilansowy. Rezerwa na niewykorzystane urlopy stanowi rezerwę krótkoterminową i nie podlega dyskontowaniu.

Odprawy emerytalne

Zgodnie z systemami wynagradzania obowiązującymi w Spółce pracownicy Spółki mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika.

Przychody ze sprzedaży

Polityka rachunkowości stosowana od 1 stycznia 2018 roku (MSSF 15)

Spółka ujmuje przychody ze sprzedaży z zastosowaniem 5-etapowego modelu ujmowania przychodów:

Etap 1: Identyfikacja umów z klientem.

Etap 2: Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczeń zawartych w umowie.

Etap 3: Ustalenie ceny transakcyjnej.

Etap 4: Przypisanie ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczeń zawartych w umowie.

Etap 5: Ujęcie przychodu w chwili wypełnienia zobowiązań przez jednostkę.

Przychody z umów z klientami ujmowane są w momencie spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, poprzez przekazanie przyręczonego towaru lub usługi nabywcy, gdzie przekazanie to stanowi jednocześnie uzyskanie przez nabywcę kontroli nad tym składnikiem aktywów, tj. zdolności do bezpośredniego rozporządzania przekazanym składnikiem aktywów i uzyskiwania z niego zasadniczo wszystkich pozostałych korzyści oraz zdolność do niedopuszczenia innych jednostek do rozporządzania składnikiem aktywów i uzyskiwania z niego korzyści. Jako zobowiązanie do wykonania świadczenia Spółka rozpoznaje każde zawarte w umowie przyrzeczenie przekazania towaru lub wykonania usługi, które można wyodrębnić.

Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia Spółka ustala czy będzie je realizować w miarę upływu czasu lub czy spełni je w określonym momencie.

Przychody ze sprzedaży towarów ujmuje się w wyniku finansowym jednorazowo, w momencie spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia. Przypisania ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczenia dokonuje się w oparciu o pojedyncze ceny sprzedaży. W przychodach ze sprzedaży w rachunku zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów ujmowane są przychody powstające z działalności operacyjnej Spółki tj. przychody ze sprzedaży towarów i usług. Przychody ze sprzedaży ujmuje się w kwocie równej cenie transakcyjnej (uwzględniającej wszelkie rabaty).

Polityka rachunkowości stosowana do 31 grudnia 2017 roku (MSR 18)

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności za usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, podatek od towarów i usług oraz inne podatki związane ze sprzedażą (podatek akcyzowy). Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Przychody ze sprzedaży towarów i produktów ujmowane są, jeżeli spełnione zostały następujące warunki:

- Spółka przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do dóbr (warunek uznaje się za spełniony z chwilą bezspornego dostarczenia towarów lub produktów do odbiorcy),
- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób,
- istnieje prawdopodobieństwo, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji oraz
- koszty poniesione oraz te, które zostaną poniesione w związku z transakcją, można wycenić w wiarygodny sposób.

Przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

Przychody z tytułu dywidend

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, ujmowana w zysku lub stracie przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać w/w różnice, aktywa i straty z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową.

W przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości w/w różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Rezerwa na podatek odroczonego ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczonego powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczonego wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą: w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej, oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

Zysk na akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres, przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki, przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres, przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe), przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

9. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady rachunkowości przyjęte do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego są spójne z zastosowanymi przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Spółki za okres zakończony 31 grudnia 2017r., z wyjątkiem nowych standardów i interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku.

MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

MSSF 9 zastąpił MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później. Celem standardu jest uporządkowanie klasyfikacji aktywów finansowych oraz wprowadzenie jednolitych zasad podejścia do oceny utraty wartości dotyczących wszystkich instrumentów finansowych. Standard wprowadza następujące kategorie aktywów finansowych:

- wyceniane wg zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.

Klasyfikacja aktywów jest dokonywana na moment początkowego ujęcia i uzależniona od przyjętego przez Spółkę modelu zarządzania instrumentami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych z tych instrumentów. MSSF 9 wprowadza także nowy model w zakresie ustalenia odpisów aktualizujących. Model ten opiera się o koncepcję oczekiwanych strat kredytowych. W zakresie rachunkowości zabezpieczeń zmiany miały na celu ściślejsze dopasowanie rachunkowości zabezpieczeń do zarządzania ryzykiem.

Spółka zastosowała MSSF 9 od dnia wejścia w życie standardu, korzystając z możliwości nieprzekształcania danych za okresy porównawcze. Wprowadzenie standardu nie wypłynęło w istotny sposób na sprawozdanie finansowe Spółki.

- a) **Klasyfikacja i wycena:** Spółka nie posiada aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej, a wszystkie aktywa finansowe wyceniane dotychczas w zamortyzowanym koszcie, dalej pozostaną wyceniane w zamortyzowanym koszcie. Należności handlowe są utrzymywane dla uzyskania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, a Spółka nie sprzedaje należności handlowych w ramach faktoringu – będą one nadal wyceniane w zamortyzowanym koszcie przez wynik finansowy. Spółka korzysta z praktycznego zwolnienia i dla należności handlowych poniżej 12 miesięcy nie identyfikuje istotnych elementów finansowania.
- b) **Utrata wartości:** zgodnie z MSSF 9 Spółka wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwany stratom kredytowym bądź oczekiwany stratom kredytowym w okresie życia instrumentu finansowego. W przypadku należności z tytułu dostaw i usług Spółka zastosowała uproszczone podejście i wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia instrumentu.

- c) *Rachunkowość zabezpieczeń*: ponieważ Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń, zmiany wynikające z wprowadzenia MSSF 9 w tym zakresie nie mają wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

W związku z nieistotnym wpływem MSSF 9 na sprawozdanie finansowe, Spółka nie prezentuje szczegółowych uzgodnień zmian na moment wprowadzenia standardu w oddzielnej nocie. Spółka nie zidentyfikowała zmian w zakresie klasyfikacji aktywów i zobowiązań finansowych po wdrożeniu MSSF 9, w związku z powyższym klasyfikacja pod MSR 39 jest w dalszym ciągu aktualna.

Poniższa tabela prezentuje wpływ wdrożenia MSSF 9 na zmianę klasyfikacji instrumentów finansowych Spółki na dzień 1 stycznia 2018 roku:

Pozycja	Kategoria wyceny MSR 39	Kategoria wyceny MSSF 9	Wartość bilansowa według MSR 39 na 31 grudnia 2017	Wartość bilansowa wg MSSF 9 na 1 stycznia 2018
Aktywa finansowe				
Pożyczki	Pożyczki i należności	Zamortyzowany koszt	30 472 807	30 472 807
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	Pożyczki i należności	Zamortyzowany koszt	991 176	991 176
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Pożyczki i należności	Zamortyzowany koszt	11 567	11 567
Udziały i akcje	W wartości godziwej przez wynik finansowy	W wartości godziwej przez wynik finansowy	73 905 479	73 905 479
Razem aktywa finansowe			105 381 029	105 381 029
Zobowiązania finansowe				
Kredyty i pożyczki	Zamortyzowany koszt	Zamortyzowany koszt	5 061 131	5 061 131
Wyemitowane instrumenty dłużne	Zamortyzowany koszt	Zamortyzowany koszt	44 602 927	44 602 927
Zob. z tytułu dostaw i usług	Zamortyzowany koszt	Zamortyzowany koszt	824 498	824 498
Leasing finansowy	Zamortyzowany koszt	Zamortyzowany koszt	84 549	84 549
Razem zobowiązania finansowe			50 573 105	50 573 105

Zastosowanie niniejszego standardu spowodowało ustalenie odpisów aktualizujących na należności handlowe metodą oczekiwanych strat. MSSF 9 wymaga oszacowania oczekiwanej straty, niezależnie od tego czy wystąpiły, czy też nie przesłanki do utraty wartości. Standard przewiduje 3 stopniową klasyfikację aktywów finansowych pod kątem ich utraty wartości:

- Stopień 1 - salda, dla których nie nastąpiło znaczące zwiększenie ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia i dla których ustala się oczekiwaną stratę w oparciu o prawdopodobieństwo niewypłacalności w ciągu 12 miesięcy;
- Stopień 2 - salda, dla których nastąpiło znaczące zwiększenie ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia i dla których ustala się oczekiwaną stratę w oparciu o prawdopodobieństwo niewypłacalności w ciągu całego okresu kredytowania;
- Stopień 3 - salda ze stwierdzoną utratą wartości.

Dla należności handlowych przeprowadzono analizę i zastosowano uproszczoną matrycę odpisów w poszczególnych przedziałach wiekowych na podstawie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia należności. Analizy dokonano w oparciu o wskaźniki oczekiwanego niewypłacenia zobowiązania ustalone na podstawie danych historycznych. Wprowadzenie nowego modelu utraty wartości w oparciu o matrycę odpisów nie spowodowało istotnej zmiany wysokości odpisów aktualizujących wartość należności Spółki na dzień 1 stycznia 2018 r. w porównaniu do poziomu wynikającego z dotychczasowej polityki w tym zakresie.

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

MSSF 15 uchylił standardy MSR 11 „Umowy o usługę budowlaną”, MSR 18 „Przychody” oraz związane z nimi interpretacje i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później. Standard wprowadził nowy, pięciostopniowy model pomiaru oraz rozpoznawania przychodów ze sprzedaży, zgodnie z którym przychody powinny być ujęte w takiej kwocie, co do której jednostka oczekuje zapłaty oraz w takim momencie i w takim stopniu, które odzwierciedlają spełnienie przez Spółkę zobowiązania do wykonania świadczenia oraz dostawy towaru. W zależności od spełnienia określonych w standardzie kryteriów, przychody mogą być ujmowane jednorazowo (w momencie gdy kontrola nad dobrami i usługami jest przeniesiona na klienta) albo mogą być rozkładane w czasie w sposób obrazujący wykonanie świadczenia.

Spółka prowadzi działalność głównie na rzecz podmiotów zależnych i jako jednostka zarządzająca w Grupie ustala główne kierunki działań operacyjnych i strategicznych spółek podległych. W praktyce główne kierunki działalności Spółki to świadczenie usług w zakresie księgowości, kontrolingu, kadrowo-płacowe, IT, prawne, planowania strategicznego, wsparcia operacyjnego oraz zarządzania płynnością finansową.

Spółka dokonała analizy zawartych umów pod kątem wpływu zastosowania MSSF 15 na sposób rozpoznawania przychodów, w tym w szczególności pod kątem momentu oraz wysokości ujmowanego przychodu, jak również zweryfikowała prawidłowość prezentacji poszczególnych kategorii przychodów. Na podstawie dokonanej analizy stwierdzono, że zastosowanie MSSF 15 nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

Pozostałe standardy i interpretacje

W niniejszym sprawozdaniu finansowym zastosowano również wymienione poniżej nowe standardy oraz zmiany do obowiązujących standardów, które weszły w życie od 1 stycznia 2018r. Nie miały one istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- **Objaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”.** Objasnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” dostarczają dodatkowych informacji i wyjaśnień dotyczących głównych założeń przyjętych w MSSF 15, m.in. na temat identyfikacji osobnych obowiązków, ustalenia czy jednostka pełni rolę pośrednika (agenta), czy też jest głównym dostawcą dóbr i usług (principal) oraz sposobu ewidencji przychodów z tytułu licencji. Oprócz dodatkowych objaśnień, wprowadzono także zwolnienia i uproszczenia dla jednostek stosujących nowy standard po raz pierwszy.
- **Zmiany do MSSF 2 „Klasyfikacja i wycena transakcji opartych na akcjach”.** Zmiana do MSSF 2 wprowadza m.in. wytyczne w zakresie wyceny w wartości godziwej zobowiązania z tytułu transakcji opartych na akcjach rozliczanych w środkach pieniężnych, wytyczne dotyczące zmiany klasyfikacji z transakcji opartych na akcjach rozliczanych w środkach pieniężnych na transakcje oparte na akcjach rozliczane w instrumentach kapitałowych, a także wytyczne na temat ujęcia zobowiązania podatkowego pracownika z tytułu transakcji opartych na akcjach.
- **Zmiany do MSSF 4: Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”.** Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” adresują kwestię zastosowania nowego standardu MSSF 9 „Instrumenty finansowe”. Opublikowane zmiany do MSSF 4 uzupełniają opcje istniejące już w standardach i mają na celu zapobieganie tymczasowym wahaniom wyników jednostek sektora ubezpieczeniowego w związku z wdrożeniem MSSF 9.
- **Zmiany do MSSF 2014 – 2016. „Zmiany MSSF 2014-2016”** zmieniają 3 standardy: MSSF 12 „Ujawnienia udziałów w innych jednostkach”, MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych”. Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz zmiany dotyczące zakresu standardów, ujmowania oraz wyceny, a także zawierają zmiany terminologiczne i edycyjne. Zmiany do MSSF 12 obowiązują do okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2017 r. Natomiast pozostałe zmiany są obligatoryjne od 1 stycznia 2018r.
- **Zmiany do MSR 40 „Reklasyfikacja nieruchomości inwestycyjnych”.** Zmiany do MSR 40 precyzują wymogi związane z przeklasyfikowaniem do nieruchomości inwestycyjnych oraz z nieruchomości inwestycyjnych.

- Interpretacja KIMSF 22 „Transakcje w walutach obcych oraz płatności zaliczkowe”. KIMSF 22 wyjaśnia zasady rachunkowości dotyczące transakcji, w ramach których jednostka otrzymuje lub przekazuje zaliczki w walucie obcej.

10. Standardy oraz interpretacje opublikowane, ale jeszcze nieprzyjęte do stosowania

Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej. Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 16 „Leasing” – zatwierdzony w UE w dniu 31 października 2017 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później).
- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” - Charakterystyka opcji przedpłaty z ujemną kompensatą - zatwierdzone w UE w dniu 22 marca 2018 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później).
- Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” - Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach - zatwierdzone w UE w dniu 8 lutego 2019 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później).
- Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność w zakresie rozliczania podatku dochodowego” - zatwierdzona w UE w dniu 23 października 2018 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później).
- MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później) - Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać procesu zatwierdzania tego tymczasowego standardu do stosowania na terenie UE do czasu wydania ostatecznej wersji MSSF 14.
- MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub później).
- Zmiany do MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć” – definicja przedsięwzięcia (obowiązujące w odniesieniu do połączeń, w przypadku których data przejęcia przypada na początek pierwszego okresu rocznego rozpoczynającego się 1 stycznia 2020 roku lub później oraz w odniesieniu do nabycia aktywów, które nastąpiło w dniu rozpoczęcia w/w okresu rocznego lub później).
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” - Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany (data wejścia w życie zmian została odroczone do momentu zakończenia prac badawczych nad metodą praw własności).
- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” i MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów” - Definicja istotności (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później).
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” - Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie planu (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później).
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015 - 2017)” - dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 oraz MSR 23) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później).
- Zmiany odniesień do założeń koncepcyjnych zawartych w MSSF (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później).

Według szacunków Spółki, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na dzień bilansowy. Wpływ zastosowania nowego standardu MSSF 16 "Leasing" na sprawozdanie finansowe Spółki został omówiony poniżej.

MSSF 16 „Leasing”

Ogólne zasady wprowadzenia MSSF 16 „Leasing”

MSSF 16 przedstawia ogólny model identyfikacji umów leasingu i ich rozliczania w sprawozdaniach finansowych leasingodawców i leasingobiorców. Obowiązuje w odniesieniu do okresów rozliczeniowych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie i zastępuje aktualne wytyczne, dotyczące leasingu, w tym MSR 17 „Leasing” i dotyczące go interpretacje: KIMSF 4 „Ustalenie, czy umowa zawiera leasing”, SKI 15 „Leasing operacyjny – specjalne oferty promocyjne” i SKI 27 „Ocena istoty transakcji wykorzystujących formę leasingu”.

Celem nowego standardu jest ułatwienie porównania sprawozdań finansowych, prezentujących zarówno leasing finansowy, jak i operacyjny, w sprawozdaniu z sytuacji finansowej leasingobiorcy oraz dostarczenie użytkownikom sprawozdania finansowego informacji dotyczących ryzyka związanego z tymi formami leasingu. Odwrotnie niż w przypadku zasad rozliczania leasingu, dotyczących leasingobiorcy, nowy standard powtarza wymogi MSR 17, dotyczące leasingodawców.

1 stycznia 2019 roku to data zastosowania MSSF 16 po raz pierwszy przez Spółkę.

Spółka zdecydowała się na zastosowanie zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego (z łącznym efektem pierwszego zastosowania) zgodnie z MSSF 16:C5(b). Wobec tego Spółka nie dokona przekształcenia danych porównawczych, lecz ujmie skumulowany efekt przyjęcia MSSF 16 jako korektę kapitału własnego (niepodzielonego zysku) na dzień zastosowania standardu po raz pierwszy.

Skutki wprowadzenia nowej definicji leasingu

MSSF 16 wprowadza nową definicję leasingu. Spółka skorzysta jednak z uproszczenia, dopuszczalnego w okresie przejściowym i nie dokona ponownej oceny, czy wcześniej sklasyfikowane umowy zawierają leasing. Wobec tego definicja leasingu zgodna z MSR 17 i KIMSF 4 będzie nadal obowiązywała w odniesieniu do umów leasingu, zawartych lub zmienionych przed 1 stycznia 2019 roku.

Podstawowym elementem, odróżniającym definicję leasingu zgodną z MSR 17 od definicji leasingu, zawartej w MSSF 16, jest koncepcja kontroli. Zgodnie z MSSF 16 umowa stanowi leasing lub zawiera element leasingu, jeżeli przenosi wszystkie prawa do kontroli wykorzystania zidentyfikowanego składnika aktywów w danym okresie, w zamian za zapłatę. Uznaje się, że kontrola występuje, jeżeli klient ma:

- prawo do zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych wynikających z użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów;
- prawo decydowania o wykorzystaniu tego składnika aktywów.

Spółka zastosuje nową definicję leasingu i związane z nią wytyczne, przedstawione w MSSF 16, do wszystkich umów leasingu, zawartych lub zmienionych 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie.

Przygotowując się do zastosowania MSSF 16 po raz pierwszy, Spółka przeprowadziła projekt wdrożenia, który wykazał, że nowa definicja, zawarta w MSSF 16, nie zmieni zakresu umów, spełniających definicję leasingu w Spółce. Wynika to z faktu, że na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka posiadała tylko umowy, które dotyczyły leasingu krótkoterminowego, leasingu aktywów niskowartościowych oraz umowy które na dzień bilansowy były ujęte jako leasing finansowy zgodnie z dotychczasowymi wytycznymi MSR 17 „Leasing”.

11. *Dokonane ze skutkiem od pierwszego dnia roku obrotowego zmiany zasad (polityki) rachunkowości*

Sporządzając niniejsze sprawozdanie finansowe, w stosunku do okresów poprzednich Spółka nie zmieniła zasad, które mogły być przedmiotem samodzielnego wyboru.

12. *Segmenty operacyjne*

Meyra Group S.A. prowadzi jednorodną działalność polegającą na wspieraniu i koordynowaniu działania podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej. Głównym przychodem Spółki są pobierane opłaty franchisingowe. Z powodu jednorodności działalności, w Spółce nie wyodrębniono segmentów działalności.

13. *Wartości niematerialne*

2018	Oprogramowanie komputerowe	Wartości niematerialne w toku wytwarzania	Razem
Wartość brutto na 01-01-2018	219 531	57 701	277 232
Zwiększenia:	75 480	-	75 480
zakup	17 779	-	17 779
przyjęcie zadań inwestycyjnych do użytkowania	57 701	-	57 701
Zmniejszenia:	-	57 701	57 701
oddanie zadań inwestycyjnych do użytkowania	-	57 701	57 701
Wartość brutto na 31-12-2018	295 011	-	295 011
Skumulowane umorzenie na 01-01-2018	189 956	-	189 956
Zwiększenia:	26 208	-	26 208
bieżąca amortyzacja	26 208	-	26 208
Skumulowane umorzenie na 31-12-2018	216 164	-	216 164
Wartość netto na 01-01-2018	29 575	57 701	87 276
Wartość netto na 31-12-2018	78 847	-	78 847

2017	Oprogramowanie komputerowe	Wartości niematerialne w toku wytwarzania	Razem
Wartość brutto na 01-01-2017	218 686	-	218 686
Zwiększenia:	845	57 701	58 546
zakup	845	57 701	58 546
Wartość brutto na 31-12-2017	219 531	57 701	277 232
Skumulowane umorzenie na 01-01-2017	176 873	-	176 873
Zwiększenia:	13 083	-	13 083
bieżąca amortyzacja	13 083	-	13 083
Skumulowane umorzenie na 31-12-2017	189 956	-	189 956
Wartość netto na 01-01-2017	41 813	-	41 813
Wartość netto na 31-12-2017	29 575	57 701	87 276

14. Rzeczowe aktywa trwałe

2018	Budynki, budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Razem
Wartość brutto na 01-01-2018	60 429	332 911	496 914	137 711	1 027 965
Zwiększenia:	-	15 307	-	-	15 307
zakup	-	15 307	-	-	15 307
Zmniejszenia:	-	-	34 545	-	34 545
sprzedaż	-	-	34 545	-	34 545
Wartość brutto na 31-12-2018	60 429	348 218	462 369	137 711	1 008 727
Skumulowane umorzenie na 01-01-2018	8 330	197 558	320 539	104 448	630 875
Zwiększenia:	3 603	38 594	63 674	11 285	117 156
bieżąca amortyzacja	3 603	38 594	63 674	11 285	117 156
Zmniejszenia:	-	-	34 545	-	34 545
sprzedaż	-	-	34 545	-	34 545
Skumulowane umorzenie na 31-12-2018	11 933	236 152	349 668	115 733	713 486
Wartość netto na 01-01-2018	52 099	135 353	176 375	33 263	397 090
Wartość netto na 31-12-2018	48 496	112 066	112 701	21 978	295 241

Na dzień 31 grudnia 2018r. na środkach trwałych Spółki nie ustanowiono zastawu stanowiącego zabezpieczenie spłaty zobowiązań Spółki.

2017	Budynki, budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Razem
Wartość brutto na 01-01-2017	60 429	267 464	399 708	137 711	865 312
Zwiększenia:	-	65 447	156 474	-	221 921
zakup	-	65 447	156 474	-	221 921
Zmniejszenia:	-	-	59 268	-	59 268
sprzedaż	-	-	59 268	-	59 268
Wartość brutto na 31-12-2017	60 429	332 911	496 914	137 711	1 027 965
Skumulowane umorzenie na 01-01-2017	4 726	157 157	329 358	92 846	584 087
Zwiększenia:	3 604	40 401	50 449	11 602	106 056
bieżąca amortyzacja	3 604	40 401	50 449	11 602	106 056
Zmniejszenia:	-	-	59 268	-	59 268
sprzedaż	-	-	59 268	-	59 268
Skumulowane umorzenie na 31-12-2017	8 330	197 558	320 539	104 448	630 875
Wartość netto na 01-01-2017	55 703	110 307	70 350	44 865	281 225
Wartość netto na 31-12-2017	52 099	135 353	176 375	33 263	397 090

15. Inwestycje

	2018-12-31	2017-12-31
Pożyczki udzielone	35 439 870	30 472 807
Udziały i akcje	73 905 479	73 905 479
Inwestycje razem, w tym:	109 345 349	104 378 286
- długoterminowe	108 641 954	104 362 411
- krótkoterminowe	703 395	15 875

Spółka na dzień 31 grudnia 2018 roku udzieliła niżej wymienionych pożyczek:

Pożyczkobiorca	Data zawarcia umowy	Data spłaty	Warunki	Saldo pożyczki z odsetkami
Meyra GmbH	2013-10-30	2019-12-31	oprocentowanie stałe	34 736 475
MDH Sp. z o.o.	2018-10-25	2019-01-30	oprocentowanie stałe	509 178
Michał Perner	2004-11-08	2019-06-30	oprocentowanie stałe	99 175
Inne				95 042
Razem, w tym:				35 439 870
- długoterminowe				34 736 475
- krótkoterminowe				703 395

Spółka na dzień 31 grudnia 2017 roku udzieliła niżej wymienionych pożyczek:

Pożyczkobiorca	Data zawarcia umowy	Data spłaty	Warunki	Saldo pożyczki z odsetkami
Meyra GmbH	2013-10-30	2018-12-31	oprocentowanie stałe	30 358 938
Michał Perner	2004-11-08	2019-06-30	oprocentowanie stałe	97 994
Inne				15 875
Razem, w tym:				30 472 807
- długoterminowe				30 456 932
- krótkoterminowe				15 875

Udziały i akcje w jednostkach podporządkowanych, przedstawione według wartości netto:

Nazwa spółki	2018-12-31	2017-12-31
MDH Sp. z o.o.	7 891 362	7 891 362
Life+ Sp. z o.o.	10 580 812	10 580 812
Nasze Zdrowie GL+ Sp. z o.o.	2 174 197	2 174 197
Life Care GL+ Sp. z o.o.	1 323 438	1 323 438
Meyra GmbH	45 233 354	45 233 354
Rehab ZRT	6 360 775	6 360 775
QMED Germany GmbH	85 246	85 246
Meyra-Ortopedia Kft.	85 246	85 246
Meyra Denmark ApS	85 246	85 246
Meyra ČR s.r.o.	85 246	85 246
OOO Meyra RU	557	557
Razem	73 905 479	73 905 479

W trakcie okresu sprawozdawczego nie nastąpiły zmiany w strukturze posiadanych przez Spółkę udziałów.

16. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	2018-12-31	2017-12-31
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	1 929 060	680 440
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	65 589	101 527
Pozostałe należności od pozostałych jednostek	271 580	209 209
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności (netto)	2 266 229	991 176
Odpis aktualizujący wartość należności	50 960	12 726
Należności ogółem (brutto)	2 317 189	1 003 902

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi zostały przedstawione w nocie 37.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 7-dniowy termin płatności.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe są wyceniane według amortyzowanego kosztu. Odpisy z tytułu utraty wartości wyceniane są według modelu uproszczonego, tj. w wysokości strat kredytowych oczekiwanych w całym okresie życia należności od momentu jej początkowego ujęcia. Gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest dyskontowana przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

W trakcie roku obrotowego dokonano następujących zmian odpisu aktualizującego wartość należności:

<i>Odpisy aktualizujące wartość należności</i>	2018	2017
Stan na początek okresu	12 726	-
Zwiększenia	38 234	12 726
Zmniejszenia	-	-
Stan odpisów aktualizujących wartość należności na koniec okresu	50 960	12 726

Analiza wiekowa należności netto z tytułu dostaw i usług:

	2018-12-31	2017-12-31
Nieprzeterminowane	524 856	287 094
<3 miesiące	628 006	93 238
<6 miesięcy	198 782	51 031
<12 miesięcy	255 385	188 070
> 1 roku	387 620	162 534
Suma	1 994 649	781 967

17. Wartość godziwa aktywów finansowych

Wartość godziwa aktywów finansowych wycenianych na bieżąco w wartości godziwej

Na dzień 31 grudnia 2018r. oraz w okresie porównywalnym nie wystąpiły w bilansie instrumenty finansowe wyceniane na bieżąco do wartości godziwej, klasyfikowane do poziomów 1, 2 i 3.

Wartość godziwa aktywów finansowych, które nie są wyceniane na bieżąco w wartości godziwej (ale wymagane są ujawnienia o wartościach godziwych)

Stan na dzień 31 grudnia 2018r.:

	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Nadwyżka wartości bilansowej nad godziwą
Pożyczki udzielone i należności własne			
Pożyczki	35 439 870	35 439 870	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	2 266 229	2 266 229	-
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach, inne aktywa pieniężne	10 878	10 878	-
Razem	37 716 977	37 716 977	-

Stan na dzień 31 grudnia 2017r.:

	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Nadwyżka wartości bilansowej nad godziwą
Pożyczki udzielone i należności własne			
Pożyczki	30 472 807	30 472 807	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	991 176	991 176	-
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach, inne aktywa pieniężne	11 567	11 567	-
Razem	31 475 550	31 475 550	-

Wartość godziwa instrumentów finansowych, które nie są na bieżąco wyceniane w wartości godziwej, jakie Spółka posiadała na dzień 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku nie odbiegała istotnie od wartości prezentowanej w sprawozdaniach finansowych za poszczególne lata z następujących powodów:

- w odniesieniu do instrumentów krótkoterminowych ewentualny efekt dyskonta nie jest istotny (należności z tytułu dostaw i usług, udzielone pożyczki, środki pieniężne);
- instrumenty te dotyczą transakcji zawieranych na warunkach rynkowych (dotyczy oprocentowanych należności oraz udzielonych pożyczek, dla których oprocentowanie ustalane jest w oparciu o warunki rynkowe).

18. Pozostałe aktywa niefinansowe

	2018-12-31	2017-12-31
Koszty ubezpieczeń	9 220	34 043
Koszty utrzymania IT	9 243	7 591
Inne	10 825	9 394
Pozostałe aktywa niefinansowe razem, w tym:	29 288	51 028
- krótkoterminowe	29 288	51 028

19. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz rachunku przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	2018-12-31	2017-12-31
Środki pieniężne w banku i kasie	10 878	11 567
Inne środki pieniężne	-	-
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	10 878	11 567

Wolne środki pieniężne zgromadzone są na rachunkach bankowych i inwestowane są w formie lokat terminowych oraz overnight. Spółka uzyskuje głównie oprocentowanie zmienne od zgromadzonych środków pieniężnych.

Środki pieniężne w banku i w kasie są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

20. Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Struktura środków pieniężnych przyjętych do sprawozdania z przepływów pieniężnych zaprezentowana została w nocy 19.

Dodatkowe informacje do wybranych pozycji sprawozdania z przepływów pieniężnych:

	2018-12-31	2017-12-31
Zmiana stanu należności		
Wartość zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	-1 322 274	-329 886
- zmiana stanu należności inwestycyjnych	-30 580	-
Wartość zaprezentowana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	-1 352 854	-329 886
Zmiana stanu zobowiązań		
Wartość zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	595 150	-841 046
- zmiana stanu zobowiązań finansowych	229 185	953 569
Wartość zaprezentowana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	824 335	112 523

21. Kapitał podstawowy oraz pozostałe kapitały

Kapitał podstawowy według stanu na dzień bilansowy:

	2018-12-31	2017-12-31
Liczba akcji	2 684 775	2 684 775
Wartość nominalna akcji	1,00	1,00
Kapitał podstawowy	2 684 775	2 684 775

Struktura akcjonariatu według stanu na dzień 31 grudnia 2018r.:

Nazwa akcjonariusza	Liczba akcji danego rodzaju		Wartość nominalna	Procentowy udział w kapitale	Procentowy udział w głosach
	Zwykłe	Nieme			
Coöperatief Avallon MBO U.A.	1 588 274	34 582	1 622 856	60,45%	67,90%
Euro Choice IV Coöperatief U.A.	272 373	287 896	560 269	20,87%	11,65%
Rapide B.V.	377 441	-	377 441	14,06%	16,13%
GE Quality Ltd	80 645	-	80 645	3,00%	3,45%
Avallon Sp. z o.o.	14 199	23 343	37 542	1,40%	0,61%
Mariusz Stępień	6 022	-	6 022	0,22%	0,26%
Razem	2 338 954	345 821	2 684 775	100,00%	100,00%

W zakresie dywidendy, akcje nieme uprawniam do 160 % wartości dywidendy przysługującej z akcji zwykłych. Akcjonariuszowi, któremu nie wypłacono w pełni albo częściowo dywidendy w danym roku obrotowym, przysługuje wyrównanie z zysku w następnych latach, nie później jednak niż w ciągu kolejnych trzech lat obrotowych.

Akcje nieme korzystają z pierwszeństwa zaspokojenia przed akcjami zwykłymi w zakresie dywidendy. Uprzywilejowanie akcji dotyczy zarówno wysokości dywidendy (160 %) jak i pierwszeństwa w zaspokojeniu z dywidendy.

Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy tworzony jest z:

- podziału zysku,
- nadwyżki ceny emisyjnej akcji ponad wartość nominalną,

i wykorzystywany zgodnie ze statutem Spółki. Wartość kapitału zapasowego na dzień 31 grudnia 2018r. wynosiła 61 050 629 PLN.

Zyski zatrzymane/niepokryte straty i ograniczenia w wypłacie dywidendy

Zarząd Spółki proponuje przeznaczyć zysk netto za 2018 rok na pokrycie skumulowanych strat Spółki za lata poprzednie. Niekokryte straty Spółki na dzień 31 grudnia 2018 wyniosły 8 617 282 PLN.

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, Spółka jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w sprawozdaniu Spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Zgodnie z warunkami wyemitowanych przez Meyra Group S.A. obligacji, wypłata przez emitenta dywidendy uprawnia obligatariuszy do żądania wcześniejszego wykupu obligacji. W ocenie Zarządu warunek ten stanowi ograniczenie wypłaty dywidendy przez Spółkę w okresie do terminu wykupu obligacji tj. do 29 marca 2021r.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

Zarówno w roku zakończonym 31 grudnia 2018 roku jak i w roku zakończonym 31 grudnia 2017 Spółka nie wypłacała dywidendy.

22. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Spółki i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Spółka zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Spółka może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

23. Zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Spółka, należą obligacje, pożyczki oraz środki pieniężne. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Spółki. Spółka posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Spółki obejmują ryzyko kredytowe, ryzyko związane z płynnością, ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko walutowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Spółka

monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych.

Ryzyko kredytowe

Spółka jest narażona na ryzyko kredytowe rozumiane jako ryzyko, że wierzyciele nie wywiążą się ze swoich zobowiązań i tym samym spowodują poniesienie strat przez Spółkę. Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe wynosi 37 706 099 PLN na dzień bilansowy i zostało oszacowane jako wartość bilansowa należności handlowych i udzielonych pożyczek.

Zdaniem Zarządu Spółki nie występuje znaczące ryzyko kredytowe, gdyż Spółka świadczy usługi i udziela pożyczek głównie dla podmiotów zależnych. Spółka podejmuje działania mające na celu ograniczenie ryzyka kredytowego, polegające na sprawdzaniu wiarygodności odbiorców, monitorowaniu sytuacji odbiorcy oraz ubezpieczaniu należności handlowych.

Ryzyko związane z płynnością

Spółka jest narażona na ryzyko utraty płynności, rozumiane jako ryzyko utraty zdolności do regulowania zobowiązań w określonych terminach. Ryzyko wynika z potencjalnego ograniczenia dostępu do rynków finansowych, co może skutkować brakiem możliwości pozyskania nowego finansowania lub refinansowania swojego zadłużenia. Dodatkowo w wyniku ewentualnego naruszenia przewidzianych w umowach kredytowych kowenantów finansowych dojść może do przedwczesnego wypowiedzenia tych umów lub pogorszenia warunków kredytowania.

W ocenie Zarządu Spółki, możliwość pozyskania finansowania od spółek zależnych poprzez politykę wypłat dywidend, zewnętrzne źródła finansowania oraz sukcesywnie zwiększany udział Grupy w rynku zarówno w Polsce jak i w Niemczech powodują, że ryzyko utraty płynności przez Meyra Group S.A. należy ocenić jako nieznaczne.

W ramach zarządzania płynnością dokonywane są następujące czynności:

- bieżący monitoring przepływów pieniężnych spółek Grupy Meyra Group;
- opracowanie strategii w zakresie zapewnienia źródeł finansowania Grupy Meyra Group oraz polityki w zakresie współpracy z bankami;
- bieżący monitoring wykorzystania wszystkich zewnętrznych źródeł finansowania w Grupie, w tym w szczególności w zakresie utrzymania koniecznych rezerw płynnościowych oraz efektywności wykorzystania tych źródeł;
- bieżący nadzór nad wszelkimi umowami w zakresie zewnętrznych źródeł finansowania;
- opracowywanie i wdrażanie nowych programów w zakresie pozyskiwania finansowania Grupy Meyra Group.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Zobowiązania o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty według stanu na dzień 31 grudnia 2018:

	Do 30 dni	Od 30 do 90 dni	Od 90 do 365 dni	Od 365 dni do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 207 303	-	-	-	-	1 207 303
Kredyty i pożyczki	4 296 285	-	4 802 001	-	-	9 098 286
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	-	942 676	-	43 803 456	-	44 746 132
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	54 521	-	-	-	-	54 521
Razem	5 558 109	942 676	4 802 001	43 803 456	-	55 106 242

Zobowiązania o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty według stanu na dzień 31 grudnia 2017:

	Do 30 dni	Od 30 do 90 dni	Od 90 do 365 dni	Od 365 dni do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	824 498	-	-	-	-	824 498
Kredyty i pożyczki	-	3 335 481	1 725 650	-	-	5 061 131
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	-	1 028 594	-	43 574 333	-	44 602 927
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	3 088	9 265	27 794	44 402	-	84 549
Razem	827 586	4 373 340	1 753 444	43 618 735	-	50 573 105

Ryzyko stopy procentowej

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2018r. oraz 31 grudnia 2017r. Spółka nie posiadała należności oprocentowanych według zmiennej stopy procentowej.

Spółka posiada zobowiązania z tytułu kredytów oraz z tytułu wyemitowanych obligacji, dla których odsetki liczone są na bazie zmiennej stopy procentowej.

Ryzyko stopy procentowej związane jest z możliwym wzrostem tych stóp w porównaniu do momentu udzielenia pożyczki oraz emisji obligacji.

Z uwagi na nieznaczne wahania stóp procentowych w minionych okresach, jak również na brak przewidywań gwałtownych zmian stóp procentowych w kolejnych okresach sprawozdawczych, Spółka nie stosowała zabezpieczeń stóp procentowych, uznając, że ryzyko stopy procentowej nie jest znaczące.

Niezależnie od obecnej sytuacji Spółka monitoruje stopień narażenia na ryzyko stopy procentowej oraz prognozy stóp procentowych i nie wyklucza podjęcia działań zabezpieczających w przyszłości.

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności/wymagalności tych instrumentów.

Poniżej została przedstawiona analiza wrażliwości pokazująca wpływ potencjalnie możliwej zmiany stóp procentowych na wynik finansowy.

Zobowiązania odsetkowe oparte na zmiennej stopie procentowej:

Potencjalna możliwa zmiana stóp procentowych	+/- 0,50p.p.	+/- 1,0p.p.	+/-1,5p.p.
Wpływ na wynik netto w bieżącym okresie sprawozdawczym	-/+ 69 951	-/+ 139 902	-/+ 209 854
Wpływ na wynik netto w poprzednim okresie sprawozdawczym	-/+ 66 628	-/+ 133 257	-/+ 199 885

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe wiąże się ze zmianami poziomu kursów walutowych.

W odniesieniu do rozrachunków handlowych w walucie, Spółka nie jest narażona na ryzyko walutowe w stopniu znacznym, ponieważ posiada podobną ekspozycję walutową w przypadku należności i zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

Na dzień bilansowy saldo pożyczki udzielonej zagranicznemu podmiotowi powiązanemu Meyra GmbH wyniosło 8 078 250 EUR, co stanowi równowartość 34 736 475 PLN. Pożyczka została udzielona podmiotowi zależnemu na działalność bieżącą. Termin jej spłaty został określony na 31 grudnia 2019 roku.

Spółka nie stosuje instrumentów zabezpieczających typu kontrakty forward, kontrakty opcyjne czy inne instrumenty finansowe.

	2018-12-31 EUR	2017-12-31 EUR
Należności z tytułu dostaw i usług	232 731	9 863
Udzielone pożyczki	8 078 250	7 278 750
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	157 139	92 976
Otrzymane pożyczki	975 752	498 158

Analiza wrażliwości wyniku netto na ryzyko walutowe:

	2018	2017
Wzrost kursu walutowego EUR - 10%	2 500 129	2 262 696
Spadek kursu walutowego EUR - 10%	-2 500 129	-2 262 696

24. Zysk (strata) na akcję

	2018	2017
Podstawowy zysk (strata) na akcję:		
Z działalności kontynuowanej	0,23	-1,88
Z działalności zaniechanej	0,00	0,00
Podstawowy zysk (strata) na akcję ogółem	0,23	-1,88

Zysk (strata) rozwodniony na akcję:		
Z działalności kontynuowanej	0,23	-1,88
Z działalności zaniechanej	0,00	0,00
Zysk (strata) rozwodniony na akcję ogółem	0,23	-1,88

Zysk (strata) i średnia ważona liczba akcji zwykłych wykorzystana do obliczenia zysku (straty) podstawowego na akcję:

	2018	2017
Zysk (strata) wykorzystany do obliczenia:		
podstawowego zysku (straty) na akcję ogółem	615 549	-5 049 334
podstawowego zysku (straty) na akcję z działalności kontynuowanej	615 549	-5 049 334
podstawowego zysku (straty) na akcję z działalności zaniechanej	-	-
Średnia ważona liczba akcji zwykłych wykorzystana do obliczenia zysku (straty) na akcję	2 684 775	2 684 775

25. Rezerwy

Świadczenie emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Spółka wypłaca przechodzącym na emerytury pracownikom kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Kodeks Pracy. Na dzień bilansowy Spółka dokonuje wyceny tych świadczeń i na jej podstawie tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych.

2018	Rezerwy na:		Rezerwy ogółem
	Odprawy emerytalno-rentowe	Niewykorzystane urlopy	
Stan na 01-01-2018	12 182	28 004	40 186
Zwiększenie stanu rezerw	-	13 181	13 181
- rezerwy utworzone w okresie	-	13 181	13 181
Zmniejszenie stanu rezerw	4 680	-	4 680
- rezerwy rozwiązane w okresie	4 680	-	4 680
Stan na 31-12-2018	7 502	41 185	48 687
- długoterminowa	7 489	-	7 489
- krótkoterminowa	13	41 185	41 198

2017	Rezerwy na:		Rezerwy ogółem
	Odprawy emerytalno-rentowe	Niewykorzystane urlopy	
Stan na 01-01-2017	12 026	19 566	31 592
Zwiększenie stanu rezerw	156	8 438	8 594
- rezerwy utworzone w okresie	156	8 438	8 594
Stan na 31-12-2017	12 182	28 004	40 186
- długoterminowa	12 161	-	12 161
- krótkoterminowa	21	28 004	28 025

Spółka dokonuje szacunku zgodnie z zasadami przyjętymi przez firmy zewnętrzne świadczące tego typu wyceny. Rezerwa na świadczenia pracownicze jest aktualizowana corocznie, na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Do wyceny rezerwy na świadczenia pracownicze przyjęto następujące założenia:

- Średnioroczny wzrost wynagrodzeń na poziomie prognozy inflacji (cel inflacyjny) – 1,032;
- Stopa dyskonta – 2,7%;
- Mobilność/prawdopodobieństwo pozostania w stosunku pracy pracowników określono na podstawie liczby pracowników w poprzednich latach;
- Wiek przejścia na emeryturę: 60/65 lat;
- Odprawa emerytalna na poziomie jednomiesięcznego wynagrodzenia zgodnie z Art. 92'.1. KP: „Pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje odprawa pieniężna w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia”;
- Prawdopodobieństwo wypłaty wynagrodzenia/pozostania w stosunku pracy wynosi 83%.

Pozostałe rezerwy

2018	Rezerwy na:		Rezerwy ogółem
	Badanie sprawozdania finansowego	Inne	
Stan na 01-01-2018	46 000	-	46 000
Zwiększenie stanu rezerw	48 000	-	48 000
- rezerwy utworzone w okresie	48 000	-	48 000
Zmniejszenie stanu rezerw	54 800	-	54 800
- rezerwy wykorzystane w okresie	54 800	-	54 800
Stan na 31-12-2018	39 200	-	39 200
- długoterminowa	-	-	-
- krótkoterminowa	39 200	-	39 200

2017	Rezerwy na:		Rezerwy ogółem
	Badanie sprawozdania finansowego	Inne	
Stan na 01-01-2017	44 000	-	44 000
Zwiększenie stanu rezerw	46 000	-	46 000
- rezerwy utworzone w okresie	46 000	-	46 000
Zmniejszenie stanu rezerw	44 000	-	44 000
- rezerwy wykorzystane w okresie	44 000	-	44 000
Stan na 31-12-2017	46 000	-	46 000
- długoterminowa	-	-	-
- krótkoterminowa	46 000	-	46 000

Pozostałe rezerwy są tworzone zgodnie z zasadą współmierności przychodów i kosztów okresu sprawozdawczego. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego są oszacowywane w sposób wiarygodny koszty danego okresu sprawozdawczego i w przypadku braku dokumentów (faktur) są ewidencjonowane w Spółce jako rezerwy na przyszłe zobowiązania. Ponadto w Spółce są tworzone rezerwy na przyszłe zobowiązania zgodnie z zawartymi umowami. Rezerwy na przyszłe zobowiązania mają charakter krótkoterminowy i rozliczają się w okresie nie dłuższym niż 12 m-cy.

26. Dłużne papiery wartościowe

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych:

	2018-12-31	2017-12-31
Długoterminowe dłużne papiery wartościowe		
Obligacje serii C - wartość nominalna	14 000 000	14 000 000
Obligacje serii D - wartość nominalna	30 000 000	30 000 000
Prowizja od obligacji	-196 544	-425 667
Razem długoterminowe zobowiązania	43 803 456	43 574 333
Krótkoterminowe dłużne papiery wartościowe		
Odsetki od wyemitowanych obligacji	1 171 800	1 257 780
Prowizja od obligacji	-229 124	-229 186
Razem krótkoterminowe zobowiązania	942 676	1 028 594

Na dzień 31 grudnia 2018r. Spółka była emitentem 44 000 sztuk obligacji kuponowych o wartości nominalnej 1 000 PLN każda. Obligacje zostały wyemitowane w ramach następujących serii:

- 14 000 obligacji serii C wyemitowanych w dniu 6 kwietnia 2016r., o łącznej wartości nominalnej wynoszącej 14 000 000 PLN i terminie zapadalności przypadającym na dzień 6 kwietnia 2020r. W dniu 18 sierpnia 2016r. obligacje serii C zostały wprowadzone do obrotu na rynku ASO Catalyst. Oprocentowanie obligacji serii C jest zmienne i wynosi WIBOR 6M + marża.
- 30 000 obligacji serii D wyemitowanych w dniu 29 marca 2016r., o łącznej wartości nominalnej wynoszącej 30 000 000 PLN i terminie zapadalności przypadającym na dzień 29 marca 2021r. Oprocentowanie obligacji serii D jest stałe i wynosi 13%.

27. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2018r. Spółka posiadała następujące zobowiązania z tytułu kredytów oraz pożyczek.

Opis kredytu	Termin spłaty	2018-12-31
Pożyczka od akcjonariusza Euro Choice IV Coöperatief U.A. w kwocie 240 tys EUR, oprocentowana wg stałej stopy procentowej	2018-12-31 *	1 179 573
Pożyczka od akcjonariusza Coöperatief Avallon MBO U.A. w kwocie 237 tys EUR, oprocentowana wg stałej stopy procentowej	2018-12-31 *	1 167 512
Pożyczka od akcjonariusza Avallon Sp. z o.o. w kwocie 1,51 mln PLN oraz 400 tys EUR, oprocentowana wg stałej stopy procentowej	2018-12-31 *	3 479 298
Pożyczka od spółki zależnej Meyra Ortopedia Kft. w kwocie 111 mln HUF, oprocentowana wg stopy BUBOR 1m + marża	2019-12-31	1 546 767
Pożyczka od spółki zależnej Nasze Zdrowie GL + Sp. z o.o. w kwocie 400 tys PLN, oprocentowana wg stopy WIBOR 1m + marża	2019-12-31	402 433
Kredyt rewolwingowy w BGŻ BNP Paribas SA w kwocie 1.27 mln PLN, oprocentowany wg stopy WIBOR 1m + marża	2019-06-28 **	1 322 703
Razem, w tym:		9 098 286
- długoterminowe		-
- krótkoterminowe		9 098 286

* po dacie bilansowej przedłużono termin spłaty pożyczki (nota 40)

** po dacie bilansowej refinansowano zadłużenie (nota 40)

W trakcie roku sprawozdawczego 2018 nie miały miejsca naruszenia postanowień umów kredytowych.

Zobowiązania z tytułu kredytów oraz pożyczek według stanu na dzień 31 grudnia 2017r. przedstawia następująca tabela:

Opis kredytu	Termin spłaty	2017-12-31
Pożyczka od akcjonariusza Euro Choice IV Coöperatief U.A. w kwocie 240 tys EUR, oprocentowana wg stałej stopy procentowej	2018-03-31	1 044 348
Pożyczka od akcjonariusza Coöperatief Avallon MBO U.A. w kwocie 237 tys EUR, oprocentowana wg stałej stopy procentowej	2018-03-31	1 033 419
Pożyczka od akcjonariusza Avallon Sp. z o.o. w kwocie 510 tys PLN, oprocentowana wg stałej stopy procentowej	2018-03-31	531 937
Pożyczka od spółki zależnej Meyra Ortopedia Kft. w kwocie 95 mln HUF, oprocentowana wg stopy BUBOR 1m + marża	2018-12-31	1 307 203
Pożyczka od spółki zależnej Nasze Zdrowie GL + Sp. z o.o. w kwocie 400 tys PLN, oprocentowana wg stopy WIBOR 1m + marża	2018-12-31	418 447
Kredyt rewolwingowy w Raiffeisen Bank w kwocie 830 tys PLN, oprocentowany wg stopy WIBOR 1m + marża	2018-02-28	725 777
Razem, w tym:		5 061 131
- długoterminowe		-
- krótkoterminowe		5 061 131

28. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

	2018-12-31	2017-12-31
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług:		
Wobec jednostek powiązanych	575 144	416 052
Wobec jednostek niepowiązanych	632 159	408 446
Razem zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 207 303	824 498

Inne zobowiązania finansowe

Zobowiązania z tytułu leasingu, w tym:	54 521	84 549
- długoterminowe	-	54 907
- krótkoterminowe	54 521	29 642

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 14-dniowych. Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim jednomiesięcznym terminem płatności. Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach miesięcznych i kwartalnych. Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane w okresach miesięcznych w ciągu całego roku obrotowego.

29. Zobowiązania z tytułu leasingu

Spółka na dzień 31 grudnia 2018 roku użytkowała środki transportu na podstawie leasingu finansowego. W ramach zawartych umów leasingowych Spółka ma prawo nabyć przedmiot leasingu na własność. Raty leasingu są oprocentowane zmienną stopą procentową kalkulowaną w oparciu o WIBOR.

W okresie sprawozdawczym nie ujęto żadnych kosztów z tytułu warunkowych opłat leasingowych.

Przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów leasingu finansowego są zbliżone do ich wartości bieżącej. Poniżej zaprezentowano wartości bieżące w podziale na okresy płatności, oraz przyszłe minimalne opłaty.

	2018-12-31	2017-12-31
Wartości bieżące		
Płatne w okresie 1 roku	54 521	29 642
Płatne w okresie od 1 roku do 5 lat	-	54 907
Razem	54 521	84 549
Przyszłe minimalne opłaty	57 010	89 980

30. Wartość godziwa zobowiązań finansowych

Wartość godziwa zobowiązań finansowych wycenianych na bieżąco w wartości godziwej

Na dzień 31 grudnia 2018r. oraz w okresie porównywalnym nie wystąpiły w bilansie instrumenty finansowe wyceniane na bieżąco do wartości godziwej, klasyfikowane do poziomów 1, 2 i 3.

Wartość godziwa zobowiązań finansowych, które nie są wyceniane na bieżąco w wartości godziwej (ale wymagane są ujawnienia o wartościach godziwych)

Stan na dzień 31 grudnia 2018r.:

	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Nadwyżka wartości bilansowej nad godziwą
Zobowiązania finansowe			
Z tytułu dostaw i usług	1 207 303	1 207 303	-
Kredyty i pożyczki	9 098 286	9 098 286	-
Wyemitowane instrumenty dłużne	44 746 132	44 746 132	-
Leasing finansowy	54 521	54 521	-
Razem	55 106 242	55 106 242	-

Stan na dzień 31 grudnia 2017r.:

	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Nadwyżka wartości bilansowej nad godziwą
Zobowiązania finansowe			
Z tytułu dostaw i usług	824 498	824 498	-
Kredyty i pożyczki	5 061 131	5 061 131	-
Wyemitowane instrumenty dłużne	44 602 927	44 602 927	-
Leasing finansowy	84 549	84 549	-
Razem	50 573 105	50 573 105	-

Wartość godziwa instrumentów finansowych, które nie są na bieżąco wyceniane w wartości godziwej, jakie Spółka posiadała na dzień 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku nie odbiegała istotnie od wartości prezentowanej w sprawozdaniach finansowych za poszczególne okresy z następujących powodów:

- w odniesieniu do instrumentów krótkoterminowych ewentualny efekt dyskonta nie jest istotny (zobowiązania z tytułu dostaw i usług, zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek, pozostałe zobowiązania);
- instrumenty te dotyczą transakcji zawieranych na warunkach rynkowych (dotyczy oprocentowanych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek, dla których oprocentowanie ustalane jest w oparciu o warunki rynkowe).

31. Przychody ze sprzedaży

Przychody netto ze sprzedaży produktów i towarów - struktura rzeczowa:

	2018	2017
Przychody netto ze sprzedaży produktów	4 612 488	3 996 689
- usługi	4 612 488	3 996 689
Razem	4 612 488	3 996 689

Przychody netto ze sprzedaży produktów i towarów - struktura terytorialna:

	2018	2017
Przychody netto ze sprzedaży produktów	4 612 488	3 996 689
- Polska	3 894 852	3 255 849
- Niemcy	576 829	629 985
- Węgry	103 624	89 943
- Czechy	17 700	10 346
- Dania	19 483	10 566
Razem	4 612 488	3 996 689

32. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

	2018	2017
Pozostałe przychody operacyjne		
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	13 008	20 081
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	4 777	48
Otrzymane kary i odszkodowania	-	23 149
Zwrot kosztów sądowych	-	17 974
Pozostałe przychody operacyjne	604	4 012
Razem pozostałe przychody operacyjne przypadające	18 389	65 264

	2018	2017
Pozostałe koszty operacyjne		
Utworzenie odpisów aktualizujących	38 238	12 726
Utworzone rezerwy na przyszłe zobowiązania	13 279	8 642
Spisanie należności w koszty	84 199	83 001
Koszty napraw powypadkowych	-	21 965
Pozostałe koszty operacyjne	-	2 584
Razem pozostałe koszty operacyjne przypadające	135 716	128 918

33. Przychody i koszty finansowe

	2018	2017
Przychody finansowe		
Przychody z tytułu odsetek	3 500 800	3 816 146
Otrzymane dywidendy	3 298 449	1 982 562
Dodatnie różnice kursowe	881 747	-
Razem przychody finansowe	7 680 996	5 798 708

Dywidendę w roku 2018 Spółka otrzymała od spółek zależnych:

- MDH Sp. z o.o. w kwocie 2 893 089 PLN, z czego 1 401 640 PLN stanowi zaliczkę na poczet dywidendy roku 2018;
- Rehab Zrt. w kwocie 405 360 PLN.

Dywidendę w roku 2017 Spółka otrzymała od spółek zależnych:

- MDH Sp. z o.o. w kwocie 1 569 492 PLN, z czego 700 000 PLN stanowi zaliczkę na poczet dywidendy roku 2017;
- Rehab Zrt. w kwocie 413 070 PLN.

	2018	2017
Koszty finansowe		
Koszty z tytułu odsetek	5 506 930	5 506 200
Rozliczenie kosztów emisji obligacji	-	790 736
Strata ze zbycia inwestycji	-	1 935 161
Ujemne różnice kursowe	317 186	1 552 070
Razem koszty finansowe	5 824 116	9 784 167

34. Podatek dochodowy

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (np. sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które są uprawnione do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres 5-ciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzonych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Spółki mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Spółki na dzień 31 grudnia 2018r. nie występuje konieczność utworzenia dodatkowych rezerw na ewentualne zobowiązania podatkowe przy założeniu przeprowadzenia kontroli przez organy podatkowe.

Bieżący podatek dochodowy

	2018	2017
Podatek dochodowy ujęty w zysku lub stracie		
Bieżący	-	-
Odroczony	793 898	524 816
Podatek dochodowy razem	793 898	524 816
Efektywna stawka podatkowa	56%	-12%

Uzgodnienie podatku dochodowego do wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku przedstawia się następująco:

	2018	2017
<i>Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej</i>		
Zysk brutto opodatkowany według stawki 19 %	1 409 447	-4 524 518
Podatek wyliczony według stawki 19%	267 795	-859 658
Trwałe różnice niebędące podstawą opodatkowania	-366 974	-332 905
Spisanie uprzednio rozpoznanego aktywa podatku odroczonego z tytułu strat	244 341	102 710
Ujemne różnice, od których nie utworzono aktywa	46 945	-
Wykorzystanie uprzednio nieuwjętych ujemnych różnic przejściowych	-2 418	-14 993
Zmiana wartości odpisu na aktywo podatku odroczonego	604 892	1 629 652
Inne	-683	10
(Uznanie) / obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	793 898	524 816

Na dzień bilansowy Spółka posiadała niewykorzystane straty podatkowe, które mogą być odliczone od przyszłych zysków podatkowych. Terminy wygasania strat podatkowych przedstawia następująca tabela:

Straty podatkowe, wygasające w roku:

w roku 2019	828 801
w roku 2020	219 929
w roku 2021	4 154 786
w roku 2022	8 176 765
w roku 2023	4 469 645
Razem	17 849 926

Podatek odroczoney

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

	2018-12-31	2017-12-31
<i>Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego</i>		
Rezerwy na świadczenia pracownicze oraz pozostałe	16 699	16 375
Odsetki naliczone	313 027	268 647
Niewypłacone składki ZUS oraz wynagrodzenia	7 264	6 175
Straty podatkowe z lat ubiegłych do odliczenia	3 391 486	2 786 594
Ujemne różnice kursowe	44 972	95 544
Zobowiązania leasingowe	10 359	16 064
Aktualizacja wartości należności	9 682	-
Zobowiązania niezapłacone w terminie - zatory płatnicze	12 437	12 437
Razem aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (brutto)	3 805 926	3 201 836
Odpis na aktywo podatku odroczonego	3 391 486	2 786 594
Ogółem aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (netto)	414 440	415 242

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Odsetki od pożyczek	1 575 380	897 880
Dodatnie różnice kursowe	132 165	17 288
Leasing finansowy	25 609	24 890
Razem rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 733 154	940 058

Ze względu na brak perspektyw w najbliższym czasie na wykorzystanie utworzonego aktywa podatku odroczonego z tytułu strat podatkowych, Zarząd postanowił dokonać jego odpisu. Odpis ten na dzień 31 grudnia 2018r. wyniósł 3 391 486 PLN.

W niniejszej nocie aktywa oraz rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazane są w szyku rozwartym przed dokonaniem kompensaty aktywa oraz rezerwy. Po skompensowaniu podatek odroczonego prezentowany jest w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:

	2018-12-31	2017-12-31
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 318 714	524 816

35. Zobowiązania warunkowe

Zobowiązania zabezpieczone na majątku Spółki

- Spółka udzieliła gwarancji na rzecz spółki zależnej Meyra GmbH do kwoty 6 500 000 EUR, w związku z kredytem zaciągniętym przez Meyra GmbH w banku Commerzbank.
- Pożyczki otrzymane od akcjonariuszy Spółki, przedstawione w nocie 27, zabezpieczone zostały poprzez złożone oświadczenia o poddaniu się egzekucji.
- Limit kredytowy w banku BGŻ BNP Paribas S.A. został zabezpieczony poprzez złożone oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
- Obligacje serii C i D zabezpieczone zostały poprzez:
 - udzielenie gwarancji korporacyjnej,
 - zastaw rejestrowy na wszystkich udziałach posiadanych przez Meyra Group S.A. w spółce MDH Sp. z o.o. oraz Meyra GmbH.

Pozostałe zobowiązania warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2018 nie były prowadzone przeciwko Spółce sprawy sądowe, które mogły by mieć istotny wpływ na niniejsze sprawozdanie finansowe.

Zarówno na dzień 31 grudnia 2018 jak i na dzień 31 grudnia 2017 Spółka nie posiadała innych zobowiązań warunkowych.

36. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Spółce kształtowało się następująco:

	2018-12-31	2017-12-31
Przeciętne zatrudnienie w etatach	17	18
Razem	17	18

37. Transakcje z jednostkami powiązanymi

Transakcje handlowe

Przychody ze sprzedaży wynikają z transakcji dotyczących:

- opłat franchisingowych;
- usług marketingowych;
- usług księgowych;
- usług kadrowo-płacowych;
- obsługi prawnej;
- usług IT.

Wartość transakcji handlowych przeprowadzonych z podmiotami powiązanymi kapitałowo z Meyra Group S.A. w okresie sprawozdawczym:

Nazwa spółki	Wzajemne rozrachunki na dzień 31-12-2018		Wzajemne transakcje w roku obrotowym 2018	
	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	Sprzedaż podmiotom powiązanym	Zakupy od podmiotów powiązanych
MDH Sp. z o.o.	566 905	-	2 419 508	14 277
Life+ Sp. z o.o.	71 230	-	568 961	-
Nasze Zdrowie GL+ Sp. z o.o.	81 712	-	231 377	82
Life Care GL+ Sp. z o.o.	70 064	-	616 284	13 883
MTB Poland Sp. z o.o.	51 488	-	46 424	-
Rehab ZRT	25 071	-	103 624	-
Meyra GmbH	933 765	571 415	576 829	170 670
Meyra Denmark ApS	13 035	-	19 484	-
Meyra ČR s.r.o.	7 590	-	17 700	-
OOO Meyra RU	108 200	-	-	-
Avallon Sp. z o.o.	-	3 730	-	-
RAZEM	1 929 060	575 145	4 600 191	198 912

Wartość transakcji handlowych przeprowadzonych z podmiotami powiązanymi kapitałowo z Meyra Group S.A. w okresie porównawczym:

Nazwa spółki	Wzajemne rozrachunki na dzień 31-12-2017		Wzajemne transakcje w roku obrotowym 2017	
	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	Sprzedaż podmiotom powiązanym	Zakupy od podmiotów powiązanych
MDH Sp. z o.o.	175 855	20 186	2 080 815	23 162
Life+ Sp. z o.o.	50 407	3 886	423 318	75 466
Nasze Zdrowie GL+ Sp. z o.o.	15 233	51	177 869	2 225
Life Care GL+ Sp. z o.o.	48 020	406	487 875	12 041
Pro Life GL+ Sp. z o.o.	-	-	1 100	-
MTB Poland Sp. z o.o.	3 503	-	46 612	-
Marmed Health Care Sp. z o.o.	-	-	12 641	6 777
Rehab ZRT	8 911	-	89 943	-
Meyra GmbH	344 429	387 793	629 985	118 040
Meyra Denmark ApS	-	-	10 566	-
Meyra ČR s.r.o.	2 800	-	10 346	-
Pear Malta Ltd.	31 282	-	-	-
Avallon Sp. z o.o.	-	3 730	-	-
RAZEM	680 440	416 052	3 971 070	237 711

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Wszystkie transakcje przeprowadzone z podmiotami powiązanymi zostały dokonane na warunkach rynkowych i związane były z bieżącą działalnością operacyjną.

Pożyczki udzielone Członkom Zarządu

W dniu 20 listopada 2008 roku Spółka stała się stroną umowy pożyczkowej tj. pożyczkodawcą na rzecz osoby fizycznej, z którą pierwotnie umowa była zawarta przez spółkę MDH Sp. z o.o. Pan Michał Perner, będący pożyczkobiorcą tej umowy, pełni funkcję członka zarządu Meyra Group S.A. Oprocentowanie dla przejętej przez Meyra Group S.A. pożyczki zostało ustanowione na warunkach rynkowych. Termin spłaty pożyczki został ustalony na 30 czerwca 2019 roku w formie jednorazowej spłaty wraz z należnymi odsetkami. Kwota zaciągniętej pożyczki wynosi 250 000 PLN. Wartość pożyczki na dzień bilansowy została przedstawiona w nocie 15.

Wynagrodzenie organów zarządzających i nadzorujących

	2018-12-31	2017-12-31
Zarząd	12 720	10 355
Rada Nadzorcza	-	-
Razem	12 720	10 355

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku oraz od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku Członkowie Rady Nadzorczej nie pobierali wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji w organie nadzorującym.

38. Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego

W dniu 2 listopada 2017r. Rada Nadzorcza Meyra Group S.A. podjęła decyzję o wyborze Deloitte Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. („Deloitte”) z siedzibą w Warszawie, Al. Jana Pawła II 22 jako podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego Spółki oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za lata 2017 i 2018.

Spółka korzysta z usług Deloitte w zakresie badania sprawozdań finansowych od roku 2015. Wynagrodzenie wynikające z umowy z tytułu badania sprawozdania finansowego Spółki oraz skonsolidowanego sprawozdania Grupy Meyra Group za 2018 rok wyniosło 56 000 PLN (wynagrodzenie dla audytora nie uległo zmianie w stosunku do okresu porównawczego).

39. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Meyra Group S.A. jako jednostka dominująca Grupy Kapitałowej sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej przyjętymi do stosowania w Unii Europejskiej.

40. Informacje o istotnych zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym

Po dniu bilansowym wystąpiły niżej wymienione istotne zdarzenia:

- Spółka po dniu bilansowym podpisała następujące aneksy, zmieniające termin spłaty pożyczek otrzymanych od akcjonariuszy Spółki:
 - aneks z dnia 31 stycznia 2019r. do umowy pożyczki od Euro Choice IV Coöperatief U.A. z dnia 29 maja 2017r., przedłużający termin spłaty do dnia 30 września 2019r.;
 - aneks z dnia 31 stycznia 2019r. do umowy pożyczki od Coöperatief Avallon MBO U.A. z 27 lipca 2017r., przedłużający termin spłaty do dnia 31 maja 2019r.;
 - aneks z dnia 31 stycznia 2019r. do umowy pożyczki od Avallon Sp. z o.o. z dnia 15 października 2018r., przedłużający termin spłaty do dnia 31 maja 2019r.

- W dniu 2 lutego 2019r. Rada Nadzorcza Meyra Group S.A. podjęła uchwałę upoważniającą Zarząd Spółki do zawarcia umowy kredytowej z Bankiem Handlowym S.A. i wykorzystaniu pozyskanych środków pieniężnych do całkowitej spłaty kredytu w BGŻ BNP Paribas S.A. (poprzednio Raiffeisen Bank Polska S.A.). Umowa na kredyt odnawialny o łącznym limicie 22,5 mln PLN została podpisana z Bankiem Handlowym S.A. w dniu 11 lutego 2019r. i dotyczy następujących spółek Grupy:

- Meyra Group S.A.
- MDH Sp. z o.o.
- Life Care GL+ Sp. z o.o.

W dniu 8 marca 2019r. Grupa uzyskała od BGŻ BNP Paribas S.A. pisemne potwierdzenie o całkowitej spłacie udzielonego limitu kredytowego i o zwolnieniu Grupy z wszelkich zabezpieczeń wynikających z umowy kredytowej.

- W dniu 18 marca 2019r. Spółka podpisała umowę pożyczki od akcjonariusza Avallon Sp. o.o. łączna kwota pożyczki dostępnej w ramach umowy wynosi 1 400 000 EUR, z czego do dnia podpisania niniejszego sprawozdania Spółka wykorzystano limit w kwocie 1 000 000 EUR. Termin spłaty pożyczki ustalony został na dzień 30 września 2019r.
- W dniu 20 marca 2019r. Spółka udzieliła pożyczkę spółce powiązanej Meyra GmbH w kwocie 1 000 000 EUR z terminem ostatecznej spłaty w dniu 30 września 2019r.
- W dniu 3 kwietnia 2019r. Spółka podpisała umowę pożyczki od spółki zależnej Life Care GL+ Sp. z o.o. w kwocie 50 000 PLN z terminem ostatecznej spłaty w dniu 30 września 2019r.
- W dniu 3 kwietnia 2019r. Spółka podpisała umowę pożyczki od spółki zależnej Life+ Sp. z o.o. w kwocie 250 000 PLN z terminem ostatecznej spłaty w dniu 30 września 2019r.

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Podpis
15 maja 2019	<i>Mariusz Smela</i>	Prezes Zarządu	
15 maja 2019	<i>Michał Perner</i>	Wiceprezes Zarządu	
15 maja 2019	<i>Paweł Robak</i>	Członek Zarządu	
15 maja 2019	<i>Tadeusz Baczyński</i>	Członek Zarządu	
15 maja 2019	<i>Michał Dublański</i>	Główny Księgowy	